

דבר העורכת

מרגש, אין ספק... להגיע לשלב הזה של ההוצאה לאור, בימים הללו של חודש כסלו, לקראת האור. מוגש בפניכן קוראות יקרות כתב עת סקיצה 3, בנושא חורף ואור.

זה מפתיע אפילו אותי כמה רישום יש לכתב העת הזה. כמה חובבות יצירה ואומנות יש בתוכנו. מפתיע ובעצם מובן מאליי. למה? כי האומנות נוגעת בכל אחת מאיתנו. בכל אשת חייל חבוי עולם יצירה אדיר, וגם אם את, אשת החיל, עוסקת בהנהלת חשבונות או עקרת בית. האומנות פוגשת אותך עם הילדים, עם הבית ועם הנפש. בכל אחת מאיתנו טמונה נשמה, חלק אלוהי ממעל, שכמהה ורוצה להידבק באור ולהידבק ביוצר הכול. אנו פותחות את הבוקר במודה אני, בברכות על העולם המופלא, בברכת יוצר אור ובורא חושך. מי אם לא אנחנו נודה על יצירת האור המופלאה הזו, הבראשיתית, כל יום בטובו, מחדש. יצירה מופלאה ושמה "אור". וכשיש אור בעולם אנחנו כשוט מתחילות לראות.

מתחילות לראות את הטוב. גם אם הוא מוסתר. לראות את הרקפת שמציצה בין הסלעים, את היומיום שלנו אחרת. מפתיע, טוב יותר, מחובר יותר, ולכל רגע יש משמעות משל עצמו.

כשיש אור, כשיש גישה ואהבה, אנו מצליחות לראות את היופי שבחוץ, את היופי מבפנים, את עולם היצירה שקם מול עינינו.

וכל העולם אומר ציור אחד גדול, של צייר שאין כאלוקינו. בכתבות שלפניכן נגענו בהרבה מאוד היבטים שיש לחיבור האומנות ליומיום שלנו. כל נגיעה מעולם אחר. השתדלנו לחדד את הנגיעה הנשית המשמעותית, ואת ההבנה כי יצירה היא עולם עשיר, מכל היבט שלא נסתכל. תמיד נוכל להחכים ולהיות שותפות במעשה הגדול הזה של אור ויצירה.

הכותבות המוכשרות (כן, גם זו אומנות... נגעו והדגימו, כתבו והסבירו איך ניתן לחבר את האהבה הזו והגישה האומנותית לילדים שלנו. לבית שלנו, לנפש שלנו, ולכל מה שחשוב לנו באמת.

נשמח מאוד לקבל פידבק, הערות והארות על כל מה שנראה לכן, למייל הזה: חורף בריא, שמח ומואר לכולנו.

תמונת שער:

ציור באדיבות אסנת לב
osnart@gmail.com

עורכת:

מיכל רוזנר

עורכת גרפית:

חנה גינזבורג

HanaART

studiodpi1@gmail.com

הערות והארות תגובות ובקשות

יתקבלו בברכה למייל:

skizhasviva@gmail.com

לפני, איכל רוזנר

יוצרים סביבה אמנות וקיימות בקהילה (ע"ר)

עצמאית או יוצרת?

הצטרפי למאות הנשים שכבר נהנות מהדרכת

"יוצרות הכנסה"

ותתחילי להרוויח הרבה יותר!

**סדרת וידאו ממוקדת
איך להביא עוד
לקוחות לעסק!
* ההדרכה בחינם! ***

נעמי סובול,

מנטורית לשיווק מנטאלי

מייסדת מכללת אימג' וקהילת "יוצרות הכנסה"

מזמינה אותך להצטרף למעל
1,800 נשים שמקבלות

**כל שבוע וידאו של הדרכה
מלוששת וממוקדת בשיווק,
תמחור, גיוס לקוחות
והגדלת הכנסות בע"ה!**

להצטרפות: image2585@gmail.com

IMNGE
[המכללה ללימודי תקשורת חזותית לנשים]
מאמץ לאקדמי יוצרות אלוסות

התקשרי כעת וקבלי את הוידאו:

02-5714022

לקבלת פרטים נוספים

ניתן ללחוץ על כתובת

המייל / האתר

ולהגיע ישירות לקישור

יוצרים סביבה מי אנחנו?

אנו עמותה, המקדמת אמנות חרדית מקצועית ברוח ההלכה מותאמת לערכי התורה.

מה אנו עושים?

איגוד וקהילה מקצועית

מקדמים אמנויות חרדיות - נשים. העוסקות בתחומי אמנות פלסטית, באמצעות: חשיפה, הכשרות תעסוקה, סדנאות מקדמות, גלריה אישית באתר ועוד. כמו כן הקהילה המקצועית שלנו, מאפשרת לאמניות מתחומים שונים להתייעץ זו עם זו, ולקבל השראות וקידום אישי מקצועי.

הקמת מיזמי אמנות

אנו מקימים יוצרים ומפתחים שיתופי פעולה עם מוסדות שונים, לקיום והקמת מיזמי אמנות לקהילה החרדית. כגון תערוכות, ירידי אמנות, פעילות ברשויות עירוניות כל זה בכדי להנגיש אמנות מוקפדת וראויה, לקהילה החרדית.

להכרות מקרוב באתר העמותה:

www.ysviva.org

להצטרפות לאיגוד האמניות החרדיות

או לכל בירור של שיתוף פעולה

artyotzrim@gmail.com

בטלפון: 0533168000 מיכל רוזנר

יוצרות לאור

קול קורא להגשת מועמדות
תכנית חשיפת עבודות אמנות
במרחבים הציבוריים.

על התכנית:

התכנית כוללת השתתפות
בתערוכה ובידיד
קבלת הנחייה יעוץ והכוונה
אישי במהלך כל התכנית

היעוץ יכוון לתמחור נכון ומדויק
הכוונה לקהל יעד וכלים
לחשיפה ממוקדת

התערוכות יוצגו בחלל
מונגש וייחודי במרכז ירושלים
יוליה ביח"צ ופרסום

לפרטים והרשמה

▼
yozrotlaor@gmail.com
אתר יוצרים סביבה www.ysviva.org

עמותת "יוצרים סביבה" בשיתוף עם
Art story productions בניהולה של מירי חן שיווק וקידום אומנים

מזמינים אתכן אמניות החברות באיגוד יוצרים סביבה
לקחת חלק בתכנית ייחודית שמטרתה לתת חשיפה,
הזנק וכלים לפיתוח העסק שלכן בתחום האמנות.

במסגרת התכנית תקבל כל אמנית הנחייה, יעוץ ליווי וכלים
להגשה נכונה ולחשיפת עבודותיה לקהל הרחב במרחב
הציבורי* להגדלת לקוחותיה ויצירת הזדמנויות מכירה!

* מרחב ציבורי הוא מרחב שאינו בהכרח גלריה או חנות, התערוכות במרחב הציבורי מזמנות
אינטראקציה בלתי אמצעית עם הקהל ומאפשרת הזדמנויות חשיפה רבות לקהלי יעד רחבים.

הרשמה לתכנית בעיצומה ותיסגר
עד לתאריך ה' כסלו 3.12.19

להגשת מועמדות: יש לשלוח קורות חיים
6 דימויים - תמונות עבודות בקבצי תמונה או PDF

תנאי סף להשתתפות בתכנית:

1. חברה באיגוד יוצרים סביבה
2. יוצרת שהציגה בעבר 2 תערוכות
לפחות (יחיד וקבוצתי)
3. בעלת עסק רשום כחוק

עלות מסובסדת להשתתפות בתכנית : 1.000 ₪ בלבד
מספר המקומות מוגבל!

צורפי פך השמן

[רייזי גרינבוים]

* כתבה זו עוסקת בצורפות יהודי תימן בין שנות המאה ה-17 למאה ה-20, בטרם העלויות לארץ ישראל.

אין ספק שהתמונה הזו מוכרת לכולנו; מספרי ההיסטוריה, מתמונות האילוסטרציה או מאנציקלופדיה זו או אחרת: יהודי מבוגר, תווי פנים תימניים מובהקים, מצח חרוש קמטים ועיניים מצומצמות בריכוז רב. אצבעותיו אוחזות בעדינות בכלי מלאכה זעירים: פצירה, פטישון, צבת קטנטנה, מלקחיים. תחת ידיו מונח איזשהו תכשיט, קשה להבחין בדיוק במה המדובר, והוא עמל עליו בגוו רכון.

מוכר, נכון?

מתברר שאכן, מלאכת הצורפות נכרכה בהידוק עם יהודי תימן במאות השנים האחרונות, בעיקר עד לעלויות הגדולות לארץ ישראל. מבין האומנויות שרווחו בקרב יהודי תימן, היא נתפסה בשעתו כמקצוע המכניס והנחשב ביותר¹.

המהות: אומנות יהודית

העדויות ההיסטוריות מצביעות על המאה ה-18 כעל הנקודה שבה הנצה והחלה לפרוח הצורפות בתימן, אך יש שיטענו שעוד טרם גירוש מוזע, שהתבצע ב-1679, או אפילו עוד במאות הראשונות לספירה, כבר החלו לצוץ ניצניה הראשוניים של הצורפות התימנית. כך או כך, כמו בכל מקום, זמן ועניין, לא ארך זמן רב עד שהיהודים

1. עראקי-קלורמן, בי צי' (2002). "יהודים בכלכלת הארץ", בתוך: סעדון חי (עורך), תימן, ירושלים: משרד החינוך - מינהל חברה ונוער ומכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח.

2. גילעת, י' (2009).
צורפות בכור היתוך:
אמנויות יהודי תימן
והתהוותה של התרבות
החזותית הלאומית
בישראל, קרית שדה
בוקר: אוניברסיטת בן
גוריון בנגב.
עראקי-קלורמן, ב'
צ' (2008). יהודי תימן:
היסטוריה, חברה,
תרבות, רעננה:
האוניברסיטה הפתוחה.

תפסו את חלק הארי במלאכת כפיים זו. הימנעותם של המוסלמים מעיסוק בעיבוד מתכות יקרות, לצד יתרונות הצורפים היהודיים שניחנו בדיוק מקסימלי, בכושר ריכוז, בנפש עשירה ובהגינות – הפכו את היהודים לצורפים מומחים ומיקמו אותם בראש הפירמידה החברתית. בהמשך, נקטו הצורפים היהודים בשימור התוצרת האיכותית מחד ובשמירה על סודות המקצוע מאידך, מה שביצר את מעמדם עוד יותר ודחק את מקומם של המתחרים המוגרבים, הצ'רקסים והפרסים.

אכן, מעמדם של הצורפים היהודים היה גבוה כל כך עד כי משפחת עראקי המפורסמת מונתה למטביעי המטבעות בבית המלוכה, וכלל תושביה המוסלמים של תימן הזמינו תכשיטים דווקא מהצורפים היהודים. גם היום, אגב, תוכלו לפגוש מוסלמי המציע את תכשיטי מרכולתו בשוקי תימן ומבטיח 'עבודה יהודית' כרוצה לומר 'עבודת צורפות אומנותית משובחת'...

שכבת הצורפים היהודיים הייתה מורכבת ממגוון מעמדות: היו המומחים הגדולים, שאומנותם הייתה ייחודית ועברה מאב לבן תוך שמירה על סודות המקצוע, אשר היו משרתים את לקוחותיהם – הן היהודים והן המוסלמים – בבית; היו הצורפים שעלטו רק בחלק משלבי הייצור, כאשר עיצוב התכשיטים היה נעשה תחת פיקוח של צורף מומחה, שאף הרכיב ושיווק את התוצר הסופי; והיו אלו שעבדו בחנויות שבשוק ועסקו גם בעבודות משנה כמו תיקוני תכשיטים. בתוך מעמדות אלו היו משפחות צורפים שרכשו מומחיות בתחום צורפות מסוים, כמו משפחת קאפח ומשפחת צדוק שעסקו ביצירת צמידי ניילון.

העובדה שהצורפות, האומנות הנחשקת, הייתה שייכת באופן כמעט בלעדי ליהודים יצרה מערך הירארכי נדיר בתחום זה, והפעם לטובת הצד היהודי דווקא. כך נראה שהצורפים היהודים, אלו שהכינו את התכשיטים עבור הנשים היהודיות ועבור בית האימאם, היו משכבת הצורפים המומחים דווקא, ואילו יצרני התכשיטים למוסלמים היו מקרב הצורפים העצמאים מהשכבה הנמוכה יותר².

למעשה, רוב הצורפים היו תלמידי חכמים, בקיאים בתלמוד ובהלכה, ואפופים ביראת שמיים טהורה, בראשיתית. בהם בלטו נגידים, נשיאי קהילות, רבנים, מורי הוראה ושאר דמויות הדורות ונשואות פנים, כמו המהרי"ץ, הלא הוא הרב יחיא צאלח, מגדולי פוסקי תימן.

השילוב האישיותי-מקצועי הזה הוציא תחת ידם של הצורפים היהודים יצירות אומנותיות מן השורה הראשונה, תוצר מופלא של עושר משמעויות סמליות, היבטים הלכתיים וידע עיצובי וטכני.

ועוד יותר מכך: מעבר לעיצוב האומנותי והמושקע והמשמעות היהודית וההלכתית, צורפות יהודי תימן מתייחדת בקו היהודי הבדלני שלה. על אף הקרבה הפיזית לשכניהם הגויים, לא נראית כל השפעה מוסלמית בעיצובם של התכשיטים השונים, אפילו באלו שנועדו מלכתחילה עבור הלקוחות המוסלמים.

כן, הם גרו קרוב לשכניהם המוסלמים, מתחככים בהנהגותיהם, סובלים מהצקותיהם הנשנות והחוזרות, נתונים לפרעות, גזלות וגירושים, ועדיין – נותרו איתנים כחומה; אוחזים באותו כף שמן טהור שנמסר מדור לדור, שומרים בגאון על יהדותם, אפילו בפכים קטנים של אבן כזו או אחרת, חריטה בדגם יהודי ועיצוב כללי מתבדל. גם בהמשך, החל משנת 1872, עם הכיבוש העות'מאני שהתאפיין ביחס מכבד לקהילות היהודיות ואף שיפר באופן מהותי את מצבם הכלכלי והחברתי, לא נראתה זליגה אומנותית לכיוון המוסלמי. בצר להם, כן בהרחבה. העיצוב היהודי המסורתי, גדוש סמלים בעלי משמעות רוחנית עמוקה ומובל על פי ההלכה, נישא בגאון על דגלם של הצורפים. תורה היא זו שהתיכה אותו; יראה נחקקה בו בפטיש אוהב; וכוח אלמותי של יחיד מול רבים עיטר אותו באומנות אמת נצחית.

היצירה:

פיליגרון, גרנולציה וסימטרייה

הצורפים היהודים ייצרו ועיצבו תכשיטי נשים שהיו מיועדים הן לנשות היהודים והן לנשות המוסלמים, וכללו מגוון ענק של קישוטים לכיסויי הראש, ענקים בדוגמאות שונות, צמידים מגוונים בדגמים בעלי משמעות סמלית, טבעות דקות בעלות עיטור זעיר, לצד טבעות משובצות באבנים טובות, עכסים, אצעדות, עגילים וקמיעות.

בואי ללמוד קורס עיצוב פנים

אם את מוכשרת, בעלת ראייה מרחבית, דמיון ומעוף, מישהי ששהשראה באה לבקר אצלך לעיתים מזומנות, הצטרפי אל מעצבי הפנים החדשים של מדינת ישראל, ותהני ממקצוע יוקרתי ומבוקש, שכר הולם, ועבודה שהנאה רבה בצידה.

במרכז לינק תקבלי הכשרה מקצועית, מקיפה ויישומית עם מיטב המרצים המובילים בתחום.

הלימודים מטעם הטכניון היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ

>> לימודים פעם בשבוע בשעות אחה"צ <<

הפתיחה: ינואר 2020 נסלו תש"ך

הרשמה בעיצומה!

לפרטים:
051-2323-500

יגאל אלון 6, שער העיר, בית שמש
www.linkmudim.co.il | office@linkmudim.co.il

לימודים נשים קריירה

כמו כן, הם היו מעצבים כלים לטיפוח אישי, כמו מיכלי מתכת לתכשירי איפור, כלים למי ורדים, נרתיקים למספריים ואף מסרקי כסף מהודרים. לצד זאת, הם אף ייצרו תכשיטי גברים שאותם ענדו הגברים המוסלמים בלבד, כמו נדני כגיון, ידיות כגיון, קישוטי חגורה ואף נרגילות ואוכפי בהמות. במקביל, היה קיים גם ענף של יודאיקה יהודית ותשמישי קדושה, אשר לרוב נקנו מכספי ההקדש של הקהילות היהודיות.

התכשיטים התימניים יוצרו מנחושת ומכסף, באחוזים שונים של טוהר, ובאזור צנעא נעשה שימוש אף בכסף מוזהב. היו אומנם גם תכשיטים שנעשו מזהב, אך בשל המחיר הגבוה לא היה להם ביקוש משמעותי³. ייצור

התכשיטים נעשה בטכניקות של יציקה, רקיעת עלי כסף ונחושת והזהבה, לצד שיטות אומנותיות לעיטור, שאותן יישמו הצורפים המומחים באיכות גבוהה ביותר וברמת דיוק מקסימלית. אחת הטכניקות הבולטות ביותר, המזוהה באופן ישיר עם הצורפות התימנית היא הפיליגרון. למעשה, מדובר בחוטי כסף שעובדו בקליעה, בשזירה של שני חוטים, בסריגה במחט, ברקמה ואף כחוט יחיד. בנוסף, הגרנולציה, הלא היא שיבוץ כדורי מתכת זעירים במקבצים שונים, הייתה גם היא טכניקה, עתיקה במקורה, שרווחה בעבודת הצורפים התימנים. לרוב, הופיעו הכדורים בהרכבים של 5, 6, 7, 9, 13, 15 ו-25 שיצרו צורות של מעוינים, פרחים או

אשכולות, כאפליקציות על פיליגרון ועל פח⁴. שיטות אלו, מעמיקות ומורכבות ככל שיהיו, לא הצריכו גלריה מאובזרת או אולמות ייצור רבי רושם. סדן קטן, פטיש, תנור, זוג מכוחים בצורת שק, תבניות שיובאו מהודו

3. עראקי-קלורמן, בי צ' (2008). יהודי תימן: היסטוריה, חברה, תרבות, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
4. סרי, שי (1983). סעי יונה: יהודי תימן בארץ ישראל, ירושלים: אגודת 'אעלה בתמרי.

לעשיית התבליטים, ולוחיות משיכה בעלות חורים בגדלים שונים לדיקוק חוטי הפיליגראן היו כלי העבודה ששימשו את הצורפים התימנים בנאמנות, והם אכן הוציאו תחת ידם תוצרים מופלאים.

לצד הייצור הבסיסי בטכניקות אלו, התכשיטים אף עוטרו כיד האומן הטובה במגוון חומרים: כסף, ענבר, אלמוגים, אבני אכטיס, פנינים זכוכית⁵, ואף בטאלרים – המטבעות האוסטרניים בעלי דיוקנה של מריה תרזה, אשר כונו בעגה התימנית יריאלי⁶.

עיטורי התכשיטים, אשר נעשו על ידי הצורפים האומנים, היו מגוונים ומרשימים מאד, ונעשו בדגמים צפופים של מוטיבים גיאומטריים, מוטיבים צמחיים כמו עלים, פרחים, חיטה, שעורה ועצים ואף מוטיבים פיגורטיביים כמו קבר, נחש, עקרב, דג, יונה וסל⁷. בתוך כך ניתן להבחין אפילו מהצצה חפזה בתמונות התכשיטים, כי הווריאציה העיצובית הבולטת בהן ביותר היא הסימטרייה והחזרה. שורות-שורות של עיטורי מעוינים וורדים, כדורים ומוטיבים שונים, שנעשו בטכניקות השונות, מעטרים את התכשיטים הנפוצים⁸.

וכמובן, המסורת היהודית ששומרה בגאון ועיצבה את תכשיטי הצורפות אמרה את דברה גם כאן. מכירים את

5. מוציבסקי-שנפר, אי (2000). "תכשיטים תימנים", בתוך: מכירה פומבית, 18.
6. סרי, שי (1983). סעי יונה: יהודי תימן בארץ ישראל, ירושלים: אגודת 'אעלה בתמרי'.
7. מוציבסקי-שנפר, אי (2000). "תכשיטים תימנים", בתוך: מכירה פומבית, 18.
8. מוציבסקי-שנפר, אי (2002). "האמנות", בתוך: סעדון חי (עורך), תימן, ירושלים: משרד החינוך – מינהל חברה ונוער ומכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח.

הענבר? בתימן, מדובר היה בדגם עיצוב מוסלמי אופייני ששימש את הנשים המקומיות, ומשכך, בתכשיטים שיוצרו עבור הנשים היהודיות לא הייתה לו כל רשות כניסה, מלבד לילדות קטנות שהיו רשאיות לענוד תכשיטי ענבר.

סגנון העיצוב האמור היה אופייני לכלל אזורי תימן, כאשר בבחינה עמוקה ניתן לגלות הבדלים דקים הכרוכים במקורם של הצורפים. והנה רק הצצה: התכשיטים שייצרו צורפי חבאן וחיידאן היו גדולים ואף בעלי גימור גס ומחוספס יותר, בהשוואה לתכשיטי צנעא, עיר הבירה. שם, לעומת זאת, התאפיינו התכשיטים בתשתיות פיליגראן עדינות ועליהן אפליקציות זעירות⁹.

ההשפעה: אין מקום לאיסלאם!

וכמו בכל אומנות, עולה התהייה המהותית, זו שרותמת עשרות חוקרים, סוציולוגים והיסטוריונים להקדיש את מיטב מוחותיהם לבירורה. נו, מהם מקורות ההשראה? מהיכן שואבת אומנות הצורפות התימנית את סגנונה?

למעשה, מעיון בתכשיטים שנוצרו ועוצבו על ידי הצורפים היהודים בתימן, נראות כמה השפעות סגנוניות. עיקרן נעוץ במיקומה הגיאוגרפי של תימן, בדרך הסחר הקדומה בין המזרח למערב, בקרבתה לאתיופיה ולמצרים, בקשריה עם הודו ובכיבוש העות'מאני¹⁰, אשר פתחו את הדלת לרפרטואר ההודי, הפרסי והים-תיכוני¹¹. ואכן, מרדכי נרקיס, מנהל מוזיאון בצלאל וחוקר התרבות החומרית של יהודי תימן, מצא מקורות לסגנון האומנות היהודית-תימנית בהודו, בחבש ובעיקר באזור הים התיכון ההלניסטי¹². בתוך כך עולה כי השפעות אלו ניכרו בעיקר בשנות הכיבוש העות'מאני, שהתאפיינו בזעזועים פוליטיים וכלכליים¹³.

במקביל, כלל החוקרים בתחום מסכימים כי הצורפות התימנית אינה מושפעת מן הסגנון המוסלמי וסמליה אינם שאולים מתרבות ערב, וזאת על אף שהיא שימשה את המוסלמים ואף יוצרה עבורם באופן ייעודי¹⁴.

על אף ההשפעות האמורות, את השראתה העיקרית, המהותית והרבה ביותר שואבת הצורפות היהודית-תימנית ממקור יניקתה המרכזי, הלא היא התורה הקדושה, על ענפי ההלכה, ההשקפה והקבלה.

הצורפים היהודים, אליטה של תלמידי חכמים, אנשי יראה והלכה, היו אלו שקבעו את הקו הבדלני, המסורתי והמשמר. באופן טבעי, עיקרי חייהם היו אלו שעיצבו את אומנותם, תוך שימור המסורת הזו בגאון. איך כותבת ד"ר יעל גילעת, ראש המכון לאומנות במכללת אורנים וחוקרת האומנות התימנית? "מתקבל הרושם שהצורפים היהודים

9. מוצ'בסקי-שנפר, א' (2000). "תכשיטים תימניים", בתוך: מכירה פומבית, 18.
10. מוצ'בסקי-שנפר, א' (2002). "האמנויות", בתוך: סעדון ח' (עורך), תימן, ירושלים: משרד החינוך – מינהל חברה ונוער ומכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח, עמ' 90.
11. גילעת, י' (2009). צורפות בכור היתוך: אמנויות יהודי תימן והתהוותה של התרבות החזותית הלאומית בישראל, קרית שדה בוקר: אוניברסיטת בן גוריון בנגב.
12. מוצ'בסקי-שנפר, א' (2002). "חקר התרבות החומרית של יהודי תימן – לאן?", בתוך: תימן: בטאון האגודה לטיפוח חברה ותרבות תיעוד ומחקר, 23, עמ' 22.
13. צורפות בכור היתוך: אמנויות יהודי תימן והתהוותה של התרבות החזותית הלאומית בישראל, קרית שדה בוקר: אוניברסיטת בן גוריון בנגב.
14. סרי, ש' (1983). סעי יונה: יהודי תימן בארץ ישראל, ירושלים: אגודת 'אעלה בתמרי', עמ' 56.
15. גילעת, י' (2009). צורפות בכור היתוך: אמנויות יהודי תימן והתהוותה של התרבות החזותית הלאומית בישראל, קרית שדה בוקר: אוניברסיטת בן גוריון בנגב

לא שימשו גשר לשינוי; להפך, הם שימרו מסורת פנים-עדתית יהודית-תימנית דווקא¹⁵ ---

בקיאותם ושליטתם של הצורפים במרחבי ההלכה הביאה ליצירת תכשיטים ייחודיים, כאלו שכל פריט בהם מותאם להלכה היהודית ומונע ספקות. תכשיטים שתפקידם לעטר את הבגד, לשם הדוגמה, הם אסורים בטלטול. ומה עשו הצורפים שלנו במקרה כזה? כדי שלא להיכשל, הם תפרו את התכשיטים לכיסויי הראש ולבגדים, וכך דינם הוא כמלבוש ואף אין חשש שיוסרו במהלך השבת. בנוסף, תפירת התכשיטים לבגד פותרת ספקות בהלכות טומאה וטהרה. לצד ההלכה, גם הקבלה נראית כבעלת השפעה מהותית על עיצוב התכשיטים התימניים, כשמוטיבים רבים, הן צמחיים והן פיגורטיביים, נבחרו בשל משמעותם, במטרה להגן על האישה היהודייה העונדת אותם¹⁶. העקרב, המסמל בריאות ורפואה, נחרט על ריקועי משולשים שנתלו על

16. מוצ'בסקי-שנפר, אי (2002). "האמנויות", בתוך: סעדון חי (עורך), תימן, ירושלים: משרד החינוך - מינהל חברה ונוער ומכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח. 17. רז ג', דולב, ג' ומירסקי, מי (2012). "שיטוט בשוק צורפי הכסף של צנעא", בתוך: ג' רז, ג' דולב ומי מירסקי (עורכים), דיוקן תימני: אוריינטליזם יהודי בצילום המקומי, עמ' 189-177, תל אביב: מוזיאון ארץ ישראל. 18. רז ג', דולב, ג' ומירסקי, מי (2012). "שיטוט בשוק צורפי הכסף של צנעא", בתוך: ג' רז, ג' דולב ומי מירסקי (עורכים), דיוקן תימני: אוריינטליזם יהודי בצילום המקומי, עמ' 189-177, תל אביב: מוזיאון ארץ ישראל, עמ' 47-52. 19. גילעת, יי (2009). צורפות בכור היתוך: אמנויות יהודי תימן והתהוותה של התרבות החזותית הלאומית בישראל, קרית שדה בוקר: אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

ענקים¹⁷ תליוני כסף בצורת חיטה או שעורה - המכוונות לשפע של מזון וכלכלה - נתלו על הברדס ששימש ככיסוי הראש של הנשים; ועוד דוגמאות רבות.

ו-רגע, עוד הרבה יותר מכך: מעמדם הגבוה של הצורפים היהודים הביא לכך שהם אפילו "יהודי רפרטוארים זרים. נדן הפגיון שעוצב באופן ייעודי לשימוש הגבר המוסלמי, למשל, עוטר בדגמים אופייניים לצורפות היהודית-תימנית, הן בטכניקה והן במוטיבים, ואפילו עוטר באותיות עבריות...¹⁸ המוסלמים, מצידם, ראו את ההתנהלות בזו כברורה מאליה ואפילו לא ביקשו לעצב את אביזריהם במוטיבים נבדלים¹⁹.

כי אכן, בדרך הזו שמרו הצורפים היהודים על מרחב אומנותי יהודי ונקי. דווקא כך, בגישה של מעטים מול רבים, של נשיאת השלהבת באמונה, הם יצרו אומנות משובחת, מקורית, עשירה במוטיבים ייחודיים ובעלת אפיונים ומשמעויות עמוקים כל כך.

ביבליוגרפיה:

גילעת, יי (2009). צורפות בכור היתוך: אמנויות יהודי תימן והתהוותה של התרבות החזותית הלאומית בישראל, קרית שדה בוקר: אוניברסיטת בן גוריון בנגב. מוצ'בסקי שנפר, אי (2000). "תכשיטים תימניים", בתוך: מכירה פומבית, 18. מוצ'בסקי שנפר, אי (2002). "האמנויות", בתוך: סעדון חי (עורך), תימן, ירושלים: משרד החינוך - מינהל חברה ונוער ומכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח. סרי, שי (1983). סעי יונה: יהודי תימן בארץ ישראל, ירושלים: אגודת 'אעלה בתמרי עראקי-קלורמן, בי צי (2002). "היהודים בכלכלת הארץ", בתוך: סעדון חי (עורך), תימן, ירושלים: משרד החינוך - מינהל חברה ונוער ומכון בן צבי לחקר קהילות ישראל במזרח. עראקי קלורמן, בי צי (2008). יהודי תימן: היסטוריה, חברה, תרבות, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה. רז ג', דולב, ג' ומירסקי, מי (2012). "שיטוט בשוק צורפי הכסף של צנעא", בתוך: ג' רז, ג' דולב ומי מירסקי (עורכים), דיוקן תימני: אוריינטליזם יהודי בצילום המקומי, עמ' 177-189, תל אביב: מוזיאון ארץ ישראל.

לילד שלך יש נפש של אמן?
הגעת למקום הנכון

"פרחי אמן" התוכנית היוקרתית
לחוגי אמנות מבית "אמן"

במסגרת התוכנית הילדים ילמדו ויתרגלו
טכניקות מרתקות ומפתיעות באמנות

בנים: גילאי 7-10, ימי שלישי 17:30-19:00

בנות: גילאי 7-10, ימי שלישי 16:00-17:30

הקורס במחיר מסובסד של 70 ש"ח לחודש

נערות: גילאי 14-16, ימי שלישי 16:30-18:30

מבוא לאמנות, טכניקות תלת ודו מימד

במחיר מסובסד של 100 ש"ח לחודש

מרוו
על בסיס
מקום פנוי

לפרטים והרשמה:

02-5302720 052-7604348

omanmerkaz@gmail.com

רח' זכרון יעקב 5, רוממה ירושלים

בס"ד
עם גזרות הקסם "הסוד שבגזרה"
תחסי אלפי שקלים
ותקבלי כל הזמן מחמאות על השמלה!

מהיום גוזרים-תופרים-לובשים

ראית בגד בחנות ולא יכולת לקנות בגלל המחיר?
מעכשיו את יכולה לעצב ולתפור בהצלחה כל
בגד וכל דוגמא, במהירות בקלות!

100% הצלחה בתפירה - לכולן!

גם אם את תופרת ותיקה וגם אם לא תפרת מעולם, עם
ערכת הגזרות שפותחה על ידי מיטב המומחים - לא
תאמיני כמה קל לתפור כל דוגמא שאת רוצה, כל שמלה
שחלמת עליה, כל בגד מכל בד לכל אחד, הבגד יהיה מונח
בדיוק כמו שאת אוהבת. ולר יישאר רק לקבל מחמאות!

סגנת תפירתנות כחינק!

להזמנה ולקבלת המתנה:

052-7606488

03-6185626

gzarat1000@gmail.com

**רוצים בובה?
תמונה יפה?
מלחיה
מעוצבת?
לא צריך לקנות
אפשרת למחזר!**

אתאיך לכה
אין צורך
בניסיון

מחזרים ויוצרים אמנות בכיף
מחומרים שיש בכל בית,
בעזרת סרטוני הנחיה מרתקים
ומהנים, צעד-אחר-צעד!

למי זה מתאים?

לכל המשפחה: כזמן איכות לגדולים
וקטנים, עם מוצר מרשים בעל ערך
חינוכי. וגם: ליוצרות ואמניות, לבתי ספר,
לימי גיבוש, למועדונים, מתנסיים, לגיל
השלישי, לגני ילדים, לחיטך המיוחד
בקיצור לכ-ו-ל-ם.

לפרטים והזמנות:

michzur3000@gamil.com | 052-7606488

רוחחומר

הצל שלי ואני / על האור והצל ביהדות, באומנות ובטיפול

[אודיה ביטון]

בשבועיים האחרונים, לאחר שגיבשתי את הנושא שלי לסקיצה שלישית, אני והצל שלי בדיאלוג מתמשך. בבוקר, עת יצאתי לעבודה שאלתי אותו: "צל שלי, האם אתה חלק ממני או אישיות נפרדת בעלת עצמאות משלה? מי אתה טוב, רע או סתם צללית אפרפרה? ואם כבר שיח, אז תגיד לי האם אתה בעל ממשות, כיוון ופעולה, או שאני ואתה מין סימביוזה הזויה?" הצל שתק, והמשיך להתלוות אלי באדיקות לא מוסברת. אז השקט שלו והדממה כמו תמיד הוציאו אותי לפעולה, והתחלתי לחקור, מהו צל? האם יש לו משמעות וביטוי ביהדות? מה הוא מייצג באומנות החזותית, ומה הסמליות שלו בטיפול רגשי-פסיכולוגי.

במחקר עומק שערכתי בנושא מצאתי חומר רב ומרתק על אודות האור והחושך ביהדות. לעומת זאת, נמצא חומר מועט מאוד על מקומו של הצל, שהינו לא אור ולא חושך, מין אפרוריות וצללים

מטפלת באומנות MA
ומנהלת פורום חרדי
למטפלות באומנויות

התמונות באדיבות
האומנית עטי ברקלי

שעשויים להופיע ולהיעלם על פי האובייקטים הפועלים. מדהים היה למצוא, מן המעט שהיה, שתי תכונות מרכזיות על הצל ביהדות. המשותף להן הוא מרחב ביניים, מעבר בין האור לבין החושך.

התכונה הראשונה נקשרה אל הצל באופן החיובי - רק דרך הצל ניתן להתבונן באיכות ובמקור של האור. במקרים בהם האור חזק ולא ניתן להשיר אליו מבט, יש להסתתר במקום מוצל. העולם (לשון היעלם) אינו יכול לקלוט את עוצמת האור האלוקי, ולכן ההתגלות של הקב"ה בעוה"ז היא רק באמצעות הסתרת האור והצללה. למובן זה נמצאו פסוקים רבים הקושרים את הצל למקום בטוח ומואר של השגחת ה' בעולם - "ה' שומרך ה' צילך על יד ימינך" (תהילים קכ"א, ה), "בצלו חמדתי וישבתי וכריו מתוק לחכיי" (שיר השירים ב, ג). הצל המובא בפסוקים אלו ואחרים מצביע על כך שרק דרך הצל ניתן לקלוט את האור, כי כמות האור הראשונית שנבראה בימי הבריאה נגזזה לעתיד לבוא (בראשית רבה י"ב, ו).

לעומת זאת, במקומות אחרים נמצא כי הצל אינו בא על מנת לראות ולמקד את האור, אלא מעלימו לגמרי, וזה דווקא הסתר פנים. במקומות אלו ניתן לראות את הצל כהיעדר כללי של האור, "הסתרה שבתוך הסתרה". הצל והערפל הם למעשה מסך המונע מהאור להתגלות, ותפקידם דווקא לחזק את הכמיהה והרצון לחיפוש אחרי האור. מכאן גם הביטויים "ראיתי אורות" או יצאתי לאור".

בהתאם לשני ההיבטים של הצל, היעדר האור והסתרתו, או עצם השתקפות האור, הבחנתי כי אין פה ניגודים של דיכוטומיה, או אור או צל. מהיות אלו, אף על פי שנראות הופכיות, אינן נאבקות זו בזו, כי אם מקיימות אינטראקציה המאפשרת את קיומם של חיים מלאים, קיומו של צל יהודי הבודק תמיד היכן מקור האור, ומה עומד אחר הסתר והיעדר האור.

הבחנה זו של אינטגרציה בין האור והצל הובילה אותי לבדוק האם רעיון זה מובא גם בתחומים אחרים (המובדלים יש לציין), ונקשרים למונחי האור והצל בחומר, כמו באומנות חזותית, או בעולם הייצוגי של הפסיכולוגיה והטיפול, שאני כה קרובה אליו.

אומנות הרישום נקראת ביוונית Skiagraphia שמשמעה רישום-צל. אגדה עתיקה מספרת על ראשיתה של אומנות זו, כאשר נשים ציירו את בעליהן טרם נסיעתם סמוך לקיר, על מנת ללכוד בפחם את מתארי הצל שלהם. רישום זה מטרתו הייתה להפיח חיים ולהתמודד עם הגעגוע. על פי אגדה זו, הצל מהווה ברישום מימד של תעתוע, אי-קיום, היעלם.

באומנות הרישום נמצא כי אפקט התאורה מבקש לייצר אשליית נפח

המאה ה-20 ביחסי אור וחלל בעבודותיו, מעיד על עצמו שעניינו באור קשור להרהור וחיפוש עצמי לגבי מקומו של האדם בבריאה.

בהקשר זה, האור והצל ברישום ובאומנות נמצא כמייצג שני נגודים, הבאים להעצים את השוני ביניהם. למעשה, היצירה האומנותית היא כמעט המקום היחיד שבו מתאפשר הקיום הבו זמני של נגודים – האור והצל באופן המכיל ומחזיק אותם, ולפי זה, מעניק להם מרחב קיום חדש ואחר.

אולם, אם על פי היהדות נראה שאור וצל הם מחויבי אינטגרציה והשלמה, ועל פי הרישום הם מונחים הופכיים, בטיפול מובאים האור והצל כמאבק גדול ומתמשך על השליטה, העשויים לגרום במקרים מסוימים אף לפיצול ופיתולוגיה.

התאוריה הטיפולית מציינת כי האור והצל מצויים שניהם אצל האדם, והוא נמצא איתם באופן תמידי ביחסי שליטה ומאבק. הצל על פי יונג הוא אותו חלק אפל של הנפש, שלא תמיד האדם מודע לו. הוא מכיל את כל חלקי הנפש שיש לאדם, שאיתם הוא לא רוצה להיות במגע. אולם תפקידו של האדם להעלות את הצל אל התודעה ולהתמודד איתו, כי ללא קיום של מגע כזה תהיה האישיות חלקית ולא מפותחת. לדבריו של יונג, "כל אחד נושא איתו צל, וככל שהצל מגולם פחות

ועומק של חפצים. הצללה נעשית על ידי רשת צפופה של קווים, לעומת מקומות מוארים, הנוצרים על ידי חלקים חשופים או רשת קווים מרווחת מאוד. לאור ולצל באומנות ישנה משמעות סמלית ומשמעותית, על אף החומר והקיום שבה. ציירים רבים נוטים לזהות את מקור האור הנופל על התמונה כאזור המסמל את הטוב, הקדוש, או את הדמות והאירוע שעליה האומן שם דגש. אך בעוד האור מסמל את היופי והטוהר, הצל מתקשר לחושך, למסתורין ולמצב לא ידוע.

האומן רמברנדט (-1606 1669) שהיה סקרן מאוד לגבי היהדות והתנ"ך ומיודד עם בני הקהילה ההולנדית, צייר עשרות ציורים על הווי הקהילה היהודית בהולנד. בציוריו השונים מופיע האור כנושא משמעות של קדושה וקשר אל הקב"ה. משמעות זו נוצרת ומתעצמת דרך הניגודיות הקיימת ביצירות, לבין החשכה הגדולה והאור המגיח ממנה. האור, על פי דבריו ויצירותיו, הוא חלק בלתי נפרד מהמסר של הצייר להעביר את תחושת הקדושה בעזרת מכחול ונייר. במקביל אליו גם גיימס טורל (1943), אומן אמריקאי העוסק משנות ה-60 של

בחיים המודעים של האינדיבידואל, כך הוא שחור וסמיך יותר". (Jung 1938, p. 138)

לדעתו של יונג, אם בתחילה סברו כי הצל הוא סוג של "תקלה", בהמשך ראו לציין כי לצל יש ערך סגולי רב, הן בשל תיקון הנפש והתודעה המתרחבת, והן בהיותו מרכיב חיוני להתפתחות של האישיות השלמה והאותנטית. רק אם האדם יכול לסבול את המתח בין הטוב והרע בהכרה מלאה וברצונו להגיע להתעלות, למצב שלם, יקרה תהליך האינדיבידואליזציה, שעיקרו שלמות והפנמה בין כל חלקי האישיות.

אולם כאשר החלק המואר של הנפש נמנע מלהכיר ולקבל את הצל, ישלם האדם במחיר של פיצול – ניתוק מהקשר עם העצמי האותנטי והרכבת מסכה חברתית של פרסונה. מסכה זו כוללת את החלק המואר הנורמטיבי, שהאדם עוטה על עצמו כדי לעמוד מול העולם, ולגונן על עצמו מפני רגשות ותחושות מסוימים. הסיכון הגבוה הוא להיות מזוהים מדי עם המסכה, במעטה של ערמה לא מודעת, מה שימנע מהאדם לחיות חיים מלאים ואותנטיים.

למרות שהמונחים שנחקרו במאמר זה, אור וצל, הוארו והוצללו מכיוונים שונים ומשונים, נמצא הרבה מן המשותף בכל התחומים האמורים. כי אדם שנברא בצלם, אדם שמכיר בצל האישי שלו ועובר תהליך התפתחות מעצים ותודעתי, אדם שבודק תדיר אם אורו של הקב"ה מאיר עליו באופן ישיר, ומסיר ממנו את הצלליות והמסכים, הוא ולא אחר האדם המואר. ובמילים של יונג, "לעמת בן אדם עם הצל שלו משמעו להראות לו את האור שלו".

וויניקוט, ד. (2009) בתוך: עצמי אמיתי, עצמי כוזב, תל אביב: הוצאת עם עובד.

לקריאת בלוגים ומאמרים
נוספים בנושא הטיפולי יש
להיכנס לאתר
forumtaplot.co.il

התמזגות

[ר. אלישיוב]

העצים התמתחו ביובש, וכלום לא היה מעניין בהם. גם אז, במורתי לציור, לפני עשור.

בין בנות קבוצתי המשיך הלהג הרוחש והשקט. הבעת דעות, החלפת ידיעות, חוויות משותפות, מבחנים עתידיים...

"שמתן לב? ציור מפעים משבחים בהתפעלות: מציאותי ממש! ומול נוף מציאותי קוראים ברגש: ציורי לגמרי!"

"נכון, וגם הדיבור שלך", הנהנה תרצה בראשה ואמרה לאפרת: "את גם אומרת את זה בכזו ציוריות!"

האבחנה המציאותית מצאה חן בעיניי, והוספתי כמה מילים מעניינות. על המורה זהבה, למשל, לא הייתם רואים אפילו צל עובר על הפנים בשעה ששמעה משהו, גם אם הוא הדהים או ריגש אותה. במקרה הגרוע הייתה שותקת, במקרה הטוב הייתה מפטירה:

לשערי הסמינר. כמה אופייני: ישר.

שם הייתה עוטה על בגדיה סינר מצוחצח, ומתחילה בעבודתה ללא שהיות, ללא הקדמות ואפילו בלי 'שלוס' עלוב. סרגל (ישר, כמובן) היה כלי העזר שלה, בלעדיו לא תזוע, בעזרתו הייתה מצביעה על הטעון תיקון, או על נקודה שרצתה להבהיר.

ובחוג לציור הונפו מכחולים, צבעים עורבבו בתשומת לב, שקיעה צבעה שמי קנבס, והמורה לציור בחלוקה הצבעוני עברה מבת לבת, מייעצת, משפרת, פה ושם תופסת מכחול גם היא, ומדגימה.

והמורה לציור – זו אני הפעם. ואני לא אהיה כמו המורה שלי לציור, זהבה. היא הייתה מקסימה, ואינני מתכוונת משום כיוון להיות כמותה.

לפני חודש צלצל הטלפון, בדיוק כשעמדתי להוסיף מים על האורז המתבשל. ומאז אותו הטלפון התחלתי את דרכי הציורית בסמטה המתעקלת, המקשרת ביני לבין הסמינר, שבו אני מעבירה קורס לציור. אני אוהבת לחשוב, בפרט כשהמחשבות מתנגשות בציור, מושא הפורקן שלי.

"איי", שמעתי את עצמי בצווחה קלה, ושמתי לב שידיי משפשפת את המצח הפגוע. מה קרה? המחשבות התנגשו בעמוד חשמל. בניגוד לסיפורים הרחפניים, לא מלמלתי "סליחה" ולא כלום. רק חשבתי על המורה זהבה הריאלית, שלה זה לא היה קורה, וגם אם כן, נניח, שום "איי" לא היה נפלט, וגם לא שפשוף המצח במטרה להרגיעו. היא הייתה פשוט ממשיכה ללכת. ישר-ישר, ושוב ישר, עד שהייתה מגיעה

"המציאות היא שכדאי לך להזדרז בציור".
 החלוק שלי, כזה שכבר לא אכפת לי אם יתלכלך אם לאו, מוכתם ומעוטר בצבעי השמן שניתזו עליו פה ושם בשעת עבודה. הוא היה שמור לי למעלה, עם הצבעים וכלי העבודה מספר שנים. שנים שכבר לא נגעתו בצבע, לא הרחתי את הטרפנטין, לא הרמתי עיניים לשמים בהודיה ובהתרגשות על ציור מוגמר – חלק ממני.

מאז שסיימתי את הסמינר ועמו גם הסתיים קורס הציור, נראה לי שלא התווסף ציור חדש לביתי. עסוקה אני בלהוסיף מים לאורז, בטיפול בילדים, ובמטלות הבלתי פוסקות, ברוך ה'.

התגעגעת, אין ספק. האומנות היא חלק מנשמת האומן, מפעפעת לעיתים בעוצמה ודורשת לעצמה. קרה לי שחשתי עד כדי כאב פיזי מול הרצון הבוער ליטול בידי מכחול, להטבילו בחומר המדלל, ולהניפו בדיוק ובזהירות שכבר רכשתי לעצמי.

אלו היו לי שעות של נחת, של חדוות יצירה, מיצוי וסיפוק.

רק רגע, מישהי שואלת, "המורה יכולה לגשת?" אני נגשת. "הוי, איזו ערבוביה", אני לא אומרת, על אף שזו אמת בהמעטה.

מסתכלת על הדשא הלא מהוקצע שהצטייר ביד-לא-אמן, ושוקלת. "המורה, בגלויה הדשא נראה הרבה יותר חי, פורח, ירוק", היא אומרת לי. "את טועה; כדי שדשא יקבל גוון פורח ותוסס את צריכה דווקא להוריד אחוז ניכר מהירוק". היא מבטיחה בי בתהייה, "ירוק ופורח הן כמעט נרדפות, לא?" "את צודקת, בגן ציירת את הדשא הכי חי בצבע הכי ירוק, נכון?"

היא התחייכה, וכמוה גם שאר הבנות.

נכון. גג הוא אדום רעפים, צמחייה היא ברובה ירוקה, וממעל נפרשים, נוגעים ולא נוגעים – שמי תכלת. צבעים מוחלטים: כינור – חום, פירות הדר – כתום עליז, וילון – גוון פסטל

אמנות היודאיקה

קורס איור
על קלף

15 כפצצונות לך
לעסוק
במה שאת
אוהבת!
• 12 מפגשים •

מאיז חלמת אצלת לאייר

על קלף ברכה, ברכת הבית, הדלקת נרות, כתובה, מזמור...
יש לך הזדמנות נדירה להגשים לך חלום!
בואי לגלות עם אמנית היודאיקה - חיה שושן את
סודות המקצוע, לקבל כלים מקצועיים וליצור יצירות מופלאות!

מהנושאים הנלמדים: סגנונות פרחים | ארט נובו | אלמנטים יהודיים | קליגרפיה | יסודות בגרפיקה - תורת הצבע | מגורות | טכניקות צביעה

073-2100194
www.hayashushanjudaica.com

בהיר.

הכול נכון, עד שזה מגיע לציור אומנותי.

אם תסתכלי על ציור מרהיב וצבעיו – לא תדעי מיד אלו גווניו ובני גווניו נחבאים בתוך צבע אחד. כי ככל שהצבע מורכב ומעובד יותר הוא אומנותי יותר. אמיתי יותר. מכיל יותר.

יש תמונה פשוטה של ילדת גן, ים – תכול, שמש – צהובה, פרח סמוק ואדום. בציור של שמן, קרוב למציאות וחי, לא נסתפק באדום – כחול – צהוב – ירוק. אל הרעפים הארגמניים נכניס כחול כהה וחום. לשמים, לגוון עמוק, תוסיפי ורדרד וצהוב עדין, המתפרשים ברכות.

"ציור הוא כמו מנגינה", אני נוהגת לומר. "מנגינה – אפשר שתהא בעלת קול אחד, וגם אז תוכל להיות יפה ומרטיטה, אבל אין מה להשוותה למקהלה בעלת קולות רבים. אפשר שתכיל התזמורת כלי אחד. אבל אפשר שזו תהיה הרמוניה ביצועית מרשימה והדורה, בתשלובת כלים מקול הלב. וקצת – או לא קצת – יהיה קשה לך לחזור על הביצוע הימאד מאדי".

"זה בסדר. את רק צריכה להוריד את הירוק, להוסיף הוקר וצהוב וקצת לבן", אני כן אומרת.

משמעוה ההוראה שלי, בקיצור,

הילדונת שמולי צריכה להבין יפה יפה שעליה לנגב את הצבע, ולשים צבע אחר תחתיו, כי זה לא בסדר.

מישהי אחרת, פרחיה, נגשה להראות לי את תוצאות ההוראה שלי, ולשאול 'אם זה טוב'. מרהיב, הייתה הערכתתי.

קומקום הנחושת שיעמדי שם היה כמעט ניתן למישוש, האור והצל שיחקו בו היטב, שנותיו העתיקות ניתנו בו באומנות וחרצו רישומיהן. הרקע שסביב שיווה מראה כבד ואיכותי, הפירות שהשתפכו על השולחן נראו טריים, יפים וטובים למאכל. הענבים, התפוח... הווילון עשה רושם כבאמצע ריקוד מלכותי, למשב הרוח.

המילים, מילות התיאור הלמו בי כמו אצל סופרת, אבל אני עכשיו בתפקיד של מורה לציור: "נהדר! הקומקום נראה עתיק בדיוק כפי שצריך להיראות, הפירות עומדים באופן לא סימטרי – דבר שמקרב אותם למציאות".

"אבל?"

"הכול בסדר, מה לא נראה לך טוב?" היא מחכה להערה? "מצטערת, הכול מוצלח".

"חוץ מ?"

"נראה שאת משתוקקת ליאבלי, למה?"

"כי אני רוצה שיהיה לי מושלם".

"נו, ו...?" הרי אמרתי לך את

דעתי, וזו הדעה שעלייך לסמוך עליה. מה גם שאת מבקשת ממני לסדר לך את מה שלא בסדר. אבל זה בסדר, אי אם ורי סורי!

"אני בטוחה שזה לא טוב. תגידי לי מה לתקן..."

תגידי לי מה לתקן... ואני נוקטת כאן באופן מאד מסוים, כדי לתקן משהו. לפני כמה שנים הייתי גם אני כמוך, תלמידה. הציור בער בי, הצבעים הלמו אותי. מדי יום שני הייתי צועדת לחוג, בהנאה. התחלתי ללמוד ציור רק בסמינר, למרות העובדה שתמיד רציתי ללמוד, עוד מגיל הגן.

אמא שלי הבטיחה: בעז"ה, כשתהיי בסמינר תהיי גם

בקורס. היא נימקה את החלטתה, בכך שבגיל קטן לא אנצל היטב את הלימוד, ואין באזור קורס שיתאים לי גם מבחינת התשלום. הייתה לי מורה נהדרת, זהבה, זיכרונה לברכה.

גבוהה מאד, צנומה, עם חצאית מתרחבת. סבתא מבוגרת.

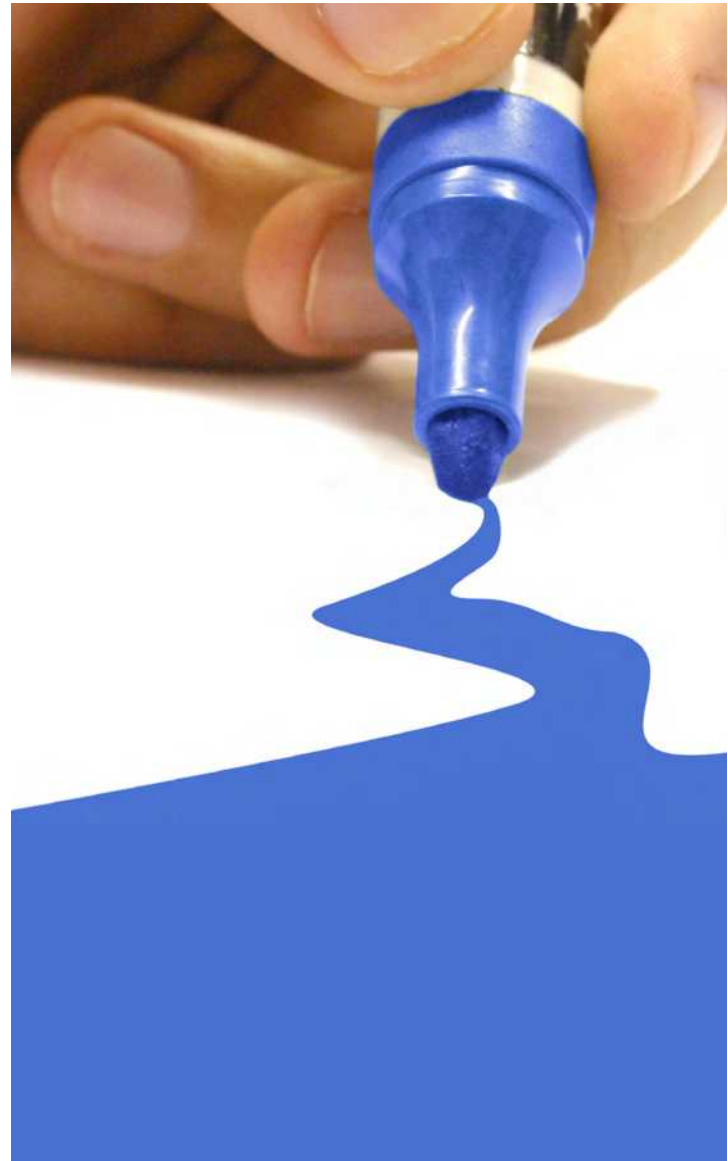
אהבתי אותה מאד, אם כי הייתה שתקנית למדי, כמו ציור שמביע המון, אך המילים זרות לו. היא, למשל, אף פעם לא הייתה אומרת דעות כמוני. לא על ציור שהוא כמו מנגינה ולא על שום דבר. רק הייתה אומרת בשקט איך לצייר, ומסבירה את הצבעים, ציור הוא כמו ציור הוא כמו ציור, הוא כמו המורה שלי

לציור...

השגה אחת הייתה לי עליה ולכן לפני חודש, כשהגיע אליי הטלפון שבעטיו אני כאן,

הרקע..."

יש לי רקע, אני ממשיכה לשחזר, שבעטיו החלטתי לסגל לעצמי הנהגה.

אני זוכרת שפעם, ולא רק פעם אחת, ניגשתי למורת, לקבל אישור או תיקון למה שביצעתי. היו אלו, למשל, שושנים לבנות אצילות, פורחות במגע נעים, על רקע סגול תכול עמוק. היה שם משחק צבעים מורכב של צבעים בהירים שמתמזגים עם השילוב הכהה, וצלליות של הפרחים והעלים נופלות על השולחן. לדעתי הציור התקדם, מאד התקדם.

"טוב. את יכולה לעבור לרקע"..." אישרה המורה שלי, בדיוק כפי שאישרתי

כעת אני. בדיוק?

לא ממש.

טוב. בשפה רפה, בהיגיון, בפשטות. אישור, ניד ראש, "כן-כן", אפשר לעבור הלאה. זה מה שהיא אמרה לי. היה איכפת לי. לדעתי היא הייתה צריכה לצאת מהכלים, או

החלטתי לממש את ההחלטה: אני אתקן זאת! מבחינה זו לא אהיה כמוה.

"הציור שלך מקסים, חביבתי, ואין לך מה לתקן בו", השבתי, תוך כדי הזיכרונות שלי, לפרחיה, זו שהתעקשה שאמצע פגם בציורה. "את יכולה להתחיל כעת את

לפחות לשבח בעוד כמה מילים. אך מכיוון שהכרתי אותה ואת הלך רוחה הבנתי שכשהיא אומרת "יפה", פירושו שזה מאד מאד טוב. זו השפה שלה. לך תבקש מדובר אנגלית להביע בערבית מובהקת.

נכון. אז במשך השנים קיבלתי כמה פעמים את המילה "עשיר", כשהכוונה שהצבע עשיר בגוונים, כמו שמתבקש. הייתה זו הסופרלטיביות היחידה שהכירה, מן הסתם, או המקסימום בלקסיקון הילא-דלי שלה. עם הציון הזה יצאתי בהרגשה משופרת.

אבל יצאתי עם עוד משהו: בעזרת השם, כשאני אלמד מה שלא יהיה, גם ציור, אשבח יותר, אחמיא, אומר מה שאני חושבת באמת. למה לא לתת הרגשה טובה?

הבת שלמולי אומרת לי: "אבל אני בטוחה שזה לא טוב, תגידי לי מה לתקן"..." הטון הוא כזה שאומר - אני לא יודעת למה אינך מעירה, הייתי מעדיפה, שתעירי, בלי רגש פקפוק, אוקי יותר ציור משובח מאשר להימנע מלעבוד עוד.

לא. היא אינה אומרת זאת כמו שילדה בגן נוהגת לומר על ציוריה, חדשים לבקרים: "תראו את הציור שלי, נכון הוא לא יפה?" ואז - יפה מצד הילדות שאינן מתעייפות ואומרות לה, חזור ושכנע: "הוא נורא נורא יפה, את

ציירת העולם". "לא נכון", היא מעיפה מבט ממקום עומדה, וצופה על הציורים כולם, "אה, שושי! תראו את של שושי! שלה כזה חמוד"... שושי מתכווצת במקומה. הציור שלה ממש לא מרשים. לא. הפעם ה-"תגידי לי מה לתקן" נובע מרצון כן. אבל מה לעשות שאין?

אני מוצאת עצמי לפתע משכנעת את התלמידה בדבר היות ציורה נאה ומתוקן. מוזר, למה?!
אצל המורה שלי זה אף פעם לא קרה...

חזרתי הביתה מותשת. אם לאחר השיעור הראשון הרגשתי עייפות, תירצתי אותה בעובדה שיצאתי, וזו פעם ראשונה, ועדיין אינני רגילה. עכשיו מדובר כבר בפעם השמינית, והעייפות משתלטת. עייפות?

לא בדיוק.
רק מה?

"תפסיקי לשבח כך. אמרי, יזה טובי, יזה נאה' ישפרי כאן, תקני במקום אחרי. את מוצאת את עצמך מותשת מלשכנע אחרים לקבל את מחמאותייך"... אמרה לי אחותי, שגם היא לומדת אצלי.
"מה את אומרת", הגבתי בציניות, אם כי רציתי לשמוע

את דעתה. היא הייתה נראית לי קרובה לאמת, אך בתוכי התנגדתי לה. בשום אופן לא, אבל בשום אופן!

"אני זוכרת את עצמי בתור לומדת, כמה היכיתי לקצת יותר מאישור", הסברתי לה. צעירה כזו, וחושבת שמבינה יותר מכל המבוגרים. וממני, למשל.

"מצידי, בהצלחה. תמשיכי כך", נרתעה מהסניטה. הופתעת, ומצאתי עצמי מעוניינת בהמשך דבריה. רוצה להיות לא צודקת. רוצה להיווכח בטעותי!

הו, זו שאלה ישנה; דנו בזה לא פעם בהיותנו בגיל התיכון, עם מורות, מדריכות וגם בינינו לבין עצמנו. מה עדיף – להחמיא הרבה, ולאו דווקא כשנצרך, או להחמיא מעט, נקודתי, ואז הנאמר יותר מוערך?

מי שתמיד אומר מילים טובות הן נחמדות מאד, אך מתקבלות בערבון מוגבל. זה שלא מפזם מהר את נעימותיו, כשהוא כבר כן אומר, הן מחליקות הישר לתוך הלב, משוחות בשמן הנדירות הנחשק. מניסיוני, לא אהבתי את המעט והמנה המאד מוקצבת של מילים נוכח הציורים, ושאר דברים. החלטתי להקצין. אולי הקצנתי מדי? אולי מרוב הרצון להיות אחרת אני נוטה לצד הפחות

נכון?
אולי.

"אולי את פשוט צריכה לקחת את הדרך שלך ואת הדרך של המורה זהבה, לערבב ולקבל ממוצע", מציעה אחותי. בסדר גמור, אני כבר הולכת לעשות זאת. שם מתמזגות היטב הדרכים לכדי צבע ומרקם אחידים.

בציור של שושנה, זו שלמולי, הזדהרו בחן טיפות-טיפות. נחו הטיפות בעדנה על ענף מעוטר בעלעלים. אגלי הטל הרוו את צימאונם, ורוח ליחשה והוליכה סודות. ציפור שיר כמעט נבלעה עם האופק, והמראה היה עשיר, עשיר בגוונים הנכונים. אין ספק, שושנה תלמידתי עולה על כולנה. כמעט פרצה שירה עוצמתית מפי, מול היופי האמיתי והבוהק, שרק צייר אומן יכול להקשיב לו וליהנות בעומק. כמו שמנגינה יכולה להעלות את מפלס מצב הרוח למקסימום, לנגן מקצועי. אבל אני? הסתפקתי בשתיים-שלוש מילים מחמיאות, והשאר כלאתי בתוכי. אתפייט אחר כך, בפני עצמי. אין צורך לחבר את הסופרת עם הציירת. כעת אני ממצגת את הדרכים, מקווה לתוצאה משובחת, עשירה בגוונים, בהילוך מחושב בין הטיפות...

[תמי שלזינגר]

ילדים ויצירה עצמאית

ילדים הם כמו דף חלק, הכול פתוח אצלם והראש מוכן לקלוט חידושים.

בגיל הצעיר, על פי רוב, לא קיימת עדין מקובעות, ובקלות ניתן לפתח ואף לשנות אצל ילדים את כיוון החשיבה. רוב הילדים יצירתיים והדמיון שלהם עובד שעות נוספות. לדוגמה, אם תאמרי לילד מילה מסוימת ותעודדי אותו להגיב על המילה שנאמרה, הוא יעלה רעיונות רבים וימצא הקשרים אסוציאטיביים בלי סוף. את תופתעי לגלות לאן המילה הספציפית שאמרת יכולה להגיע.

אימא, גנת וכל מי שעוסקת עם הגיל הרך חייבת להיות מודעת ליכולת הזו הקיימת אצל הילדים, ולהאמין שניתן לפתח את הדמיון שלהם ולעודד את החשיבה

RebbekArt
צורפות | עבודת יד | תיקונים

צורפת

הזמנה בעבודת יד בכסף עם/בלי שילוב זהב.
תיקוני תכשיטים / גביעים / פמוטות ועוד
[מכסף וזהב בלבד]

sabbanrebek@gmail.com | 054.8441273

מכחול ברוח גלריה לאמנות

מכירת ציורי שמן מקוריים והדפסים אמנותיים.
של הציירת

רחל גבירצמן

במקום מתקיימים חוגים וסדנאות בתחום האמנות.
בגישה חווייתית מיוחדת המבוססת על עשרות שנות וותק ונסיון בתחום.
בנוסף אפשר לקבל פגישות פרטניות של טיפול ואיסוף דרך אמנות
לצמיחה ולהעצמה.

רחל גבירצמן

לפרטים ולתאום 050.4115701
rachelnefesh@gmail.com

היצירתית. מודעות לנושא יחד עם השקעה מועטה בסביבה הטבעית, מאפשרות לילד התפתחות מדהימה.

אין צורך להמתין לשעת יצירה שבועית במסגרת של חוגים, או לפנות זמן מיוחד ולהשקיע במשאבים יקרים עבור פיתוח היכולת הזאת. כאם, תוכלי להפוך את השהות המשותפת, הטבעית שלך עם הילדים לפיתוח מחשבה ושכלול היצירתיות. בזמן ארוחת ערב תאפשרי לילדים לאכול בכוחות עצמם, ותוך כדי תיהני לראות כיצד הם חותכים פיסות מהחביתה, בוצעים מהלחם או נוגסים במלפפון ומראים לכולם מה יצא להם: 'הנה אריה, וזה רכבת או פרחי וכו'. הכול כיד הדמיון הטובה עליהם. גם שעת רחצה יכולה להיות אטרקטיבית ומגוונת, הקצף שעל הראש יכול להפוך לשלג, לקצפת או לגלידה.

כל שעלייך לעשות, הוא להכיר ולהאמין ביכולתם של הילדים ולאפשר להם לפעול בצורה ספונטנית ומשוחחררת. לעיתים יידרש ממך לתת לילדים כיוון, רמז או טיפ קטן, ומכאן השמים הם הגבול. הילדים יוכיחו לך כיצד הם משנים כיווני חשיבה, מחדשים וממחזרים רעיונות וממציאים חידושים במקוריות מופלאה. הרווח מכל פעילות כזאת הוא עצום, מלבד הפן היצירתי יש גם פיתוח של אלמנטים רגשיים ושל פן חברתי-משפחתי. החוויה המשותפת, ההנאה מהיצירתיות, ההתפעלות הכנה מן התוצאות הבלתי צפויות יוצרים שעת איכות משפחתית, המעניקה רבות לכל המשתתפים.

אנו יכולים להתרגל ולהרגיל את ילדינו לפקוח עיניים וללמוד להתבונן סביבנו. הסתכלות מכוונת מביאה את הילדים לגילויים מרתקים ולחשיבה מקורית. כאשר נשאל את הילדים מה רואים מסביב, הם יגלו עניין וישמחו לשתף פעולה. אתגרתם פעם את הילדים לחפש עיניים מסביבנו. יחד מצאנו המון 'עיניים', החל מתפוחי אדמה (לא כל כך טריים) ועד שני פרחים באדנית שבלטו מתוך העלים והזכירו להם

צורה של עיניים.

מכל דבר ניתן ללמוד ולפתח את הדמיון והיצירתיות! צאי מדי פעם עם הילדים ולכי איתם לאזור פתוח (אפשר גם ממש קרוב לבית, ואפילו מהמרפסת שלכם), עודדי אותם להתבונן ולהתפעל. הסתכלו על העץ שעליו נושרים בשלכת או על העננים השטים בשמים ולהם צורות מעניינות. תוכלו גם למקד את המבט על להקת ציפורים מעופפת, חתולה המטפסת על גדר ועוד. הכול פתוח ויש אין ספור דוגמאות.

מלבד התבוננות המעוררת כיווני חשיבה, ישנן גם פעילויות שונות אשר בכוחן לפתח את הילדים בתחומים רבים. את מכירה, מן הסתם, את חוברות הצביעה אשר מצד אחד של הדף מופיעה תמונה צבועה, ובמקביל יש ציור זהה שאינו צבוע. הילד צריך לבחור בצבע הנכון ולצבוע במדויק על פי הדגם. בפעילות מעין זו אין פיתוח יצירתיות, זוהי פשוט תעסוקה לילד אשר כמעט לא תורמת לו מאום. לעומת זאת, כאשר את מעודדת את הילד לצייר באופן חופשי, הוא יוצר מתוכו, מבטא את הפנימיות שלו ואינו מקובע לדגם נתון המצמצם את היצירתיות שלו.

ניתן להראות לילדים טכניקות קלות וכפשוטות של יצירה, ומיד הם מתחברים לרעיון ומתחילים ליצור בעצמם. לדוגמה, הדגימי להם יצירה של מגזרות נייר הנעשית מקיפולי נייר, וגזירה מעניינת המשכפלת את עצמה. קחו דף, קפלו לחצי, לעוד חצי ופעם נוספת לחצי, וגזרו אותו בשוליו או בקיפולים בצורות כל-שהן. לאחר שתפתחו את הדף תגלו כיצד הצורות הגזורות שיכפלו את עצמם לפי הקיפולים, ויצרו תוצר יפה ומקורי. גם צביעה סטנדרטית הנעשית על גבי מיוחיים שונים הופכת להיות מרתקת ומפתיעה. שימו את דף הצביעה על גבי דף מדבקות/ עלי שלכת/ ניילון פץ- פץ, מפית תחרה ועוד, ותנו להם לצבוע, הפעילות מהנה והתוצאה מרשימה!

אפשר לשתף את הילדים בהחלטות ולתת להם לבחור על פי רצונם. לדוגמה, נבדוק

יחד עם הילדים עם איזה חומר ניצור?

צבעי ידיים, צבעי גואש, צבעי עץ, צבעי מים, אקריליק, פנדה, לורדים זרחניים וכו'. החומרים הללו אינם יקרים וחלקם זמינים בבית. תהליך הבחירה המונע מנטייה אישית ומהעדפות של כל ילד מעצים את החוויה, וכמובן משפיע על התוצר. שינוי בחומרים או בכלים שבהם משתמשים משנה את סגנון הפעילות ומעניק חידוש וגיוון בחוויית היצירה.

בחורף, כשבחוץ קריר וסגרירי ובבית חם ונעים, ישיבה משפחתית משותפת, יחד עם עשייה יצירתית, שמלווה במוזיקת רקע או בשיחה זורמת, גורמת לאווירה נעימה ומלכדת ותורמת להווי המשפחתי ולהתפתחות האישית של כל אחד ואחד. הניחי לפני הילדים גושי פלסטלינה או בר-בצק, תני להם יד חופשית לפיסול, ותיהני לראות כיצד הם מכייריםש במקוריות וגאים ביצירתם.

התבוננות, יצירה חופשית, הכוונה ליצירה מקורית ושיתוף הילדים בתהליך, זוהי אומנות אמיתית! אומנות המאפשרת פיתוח כישורים ורגשות חיוביים, רכישת ידע באמצעות לימוד עקיף באופן בלתי מודע, וכמובן ביטוי אישי!

ההמלצה שלי, פרגנו שעת איכות כזו! לא רק הילדים יצאו נשכרים, גם אתן:

אין צורך בתכנון מיוחד, בהוצאות כספיות רציניות או בהכנות מסובכות. נצלי את זמני השהות שלך עם ילדיך, כדי לכוון אותם לפעילויות המפתחות את החשיבה המקורית, החוש האומנותי והיצירתיות שלהם.

בחורף ובמיוחד בימי החנוכה יש זמנים רבים היכולים לשמש שעת איכות מהנה ואפקטיבית. שבי עם הילדים ותני ללב, לעיניים וכמובן גם לידיים להביע בצורה משוחררת וספונטנית. הלהיבי את ילדיך עם יצירות מקוריות.

הנה לכם הדרכה ליצירה מתאימה:

עיטור וציור על נרות

זוהי יצירה רב גילאית הנעשית בטכניקה מיוחדת. היא מהנה, מפתחת יצירתיות והתוצר המוגמר נאה ומקורי.

בשלב ראשון נתארגן ונכין את החומרים הנדרשים. החומרים הם:

- נרות שונים: נרות אווירה לבנים חלקים/ נרות נשמה שנשלפים מהצנצנת וכדו'.
- טושים/צבעים
- ניירות שעווה (ניירות סנדוויץ') החתוכים בגודל תואם לנר (גובה והיקף)
- מספריים
- מייבש שיער (פן)

• אפשר להוסיף לקישוט: צבעי טולيف/ מדבקות יהלום וכו' **בשלב השני** נצייר על גבי נייר השעווה ציור חופשי. אפשר לקשקש או לכתוב,

להעתיק מדפים מודפסים ושבלונות ואפשר גם להדפיס (למשל תמונות) ישירות על דף השעווה. לאחר מכן צובעים בהנאה וגוזרים מסביב.

בשלב הבא נעטוף את הנר עם הדף שקישטנו ונאחז בו, כדי שלא יזוז ויעוף מהרוח של הפן (ניתן להצמיד את הציור לנר עם סיכות תפירה). האוויר החם מאחד את הדף עם הנר, ומתקבל נר מעוטר בצורה אישית ונאה!

שימו לב! מומלץ לעבוד עם כפפות, כי האוויר היוצא מהפן הוא חחם!

כמו כן רצוי לעבוד בשטח פתוח או מעל מפת ניילון או דף נייר גדול, שאפשר אחר כך להשליך לפח. מדוע? משום שכאשר מחממים את הנר, ניתזת ממנו מעט שעווה לצדדים. אם בכל אופן השולחן או הרצפה התלכלכו, חממו את הטפטופים בפן ונקו!)

יצירה מהנה!

חלון הזדמנויות מלא רוח

ראיון עם האמנית
רותי סטרול

[ר. אלישיוב]

רקע [פשוט, רקע...]:

רותי סטרול, מציירת ציורי קיר
בהדפסה - ציור דיגיטלי, המודפס
על פי וי סי, קאפה, וכדומה,
כשלאחר מכן מבצעים
חיתוך מסביב ומדביקים על
הקיר. הסגנון מיועד בעיקר
למוסדות.

צבעים [תכונות, ידע וכל מה שתרים למקצוע]:

"מאז שאני קטנה נמשכתי לציור,
ולמדתי חוגי ציורי בשמן וסוגי אומנות
שונים, ובעיקר התאמנתי רבות בעצמי.
למדתי ציור דיגיטלי, שבזמנו היה
בשלבי התחלה, אצל גבי מירי וינרב.
ואחר כך אצל אמונה שץ, המלמדת
בדרכו של גדי פולק, בעיקר רישום
ודמויות".

צביעה ראשונה [נסיון שעבר שדרוג]:

בתחילת דרכי בציור, חשבתי לפנות לכיוון

כדאי ללמוד מטיוטותיהם של אנשים, לאו דווקא מטעויותיהם!..)

באזור מרוחק, ובעלי היה בכולל של קרוב, ומשום מה היה נראה לי שיש שם שפע של גנים... כנראה כך השם יתברך העיר בי את הרצון לעסוק במוצר הקשור לילדי גן. בעלי היה לוקח מספר טלפון של הגן, מביא לי, ומשכנע להתקשר. האמת? זה היה קשה לי. מאוד. אך בעידודו המיטיב, התקשרתי במבוכה, ושאלתי אם אפשר להציע להם ציורי קיר, והגננת אמרה למה לא, בואי נדבר. משהו קטן, אין לי תקציב. נראה מה את יכולה להציע לי. בזמנו, לא היה את הקטע של ההדפסה, זה היה ציור ישירות על הקיר. וככה התחלתי.

מכחול [ההשתדלות האישית]

בהמשך עשיתי תהליכים עם עצמי, וגם עבודה בפועל של שווק, בכל השלבים – גם אחרי שמצאתי את ההגדרה שלי ובמה אני רוצה להתמקד. כל פעם עוד קצת, ועוד קצת, ולחשוב הלאה, ואולי קורס נוסף, ופתיחת עסק, ייעוץ, כל פעם התקדמות לפי התחושה שהיתה לי. וחשבתי לעצמי שכל דבר בחיים שלנו, זה תהליך, וצריך לראות אותו. להנות ממנו. לשים לב להנות מכל התקדמות. ולהתיחס אליה! לא רק לסוף הדרך. פשוט, להיות בדרך. לחוות אותה ממש. להנות מנופיה. להמנע מלחשוב מחשבות מחלישות ושגויות כמו: "למה החברה ההיא, הקטנה ממני בחכמה ובמנין, כבר עובדת בזה, ואני לא". לא לערוך השוואות.

עיתונים וספרים כמו כולם – וקויתי להצליח מאוד. ניסיתי להציע את מרכולתי דרך פרסום בפרוג, בעיתונים, ולא הלך כמעט – לרוב לא החזירו תשובה חיובית. רק פה ושם ממש. כל הזמן כאב לי למה לא הולך לי, הרי פרסמתי, וכמעט כלום כלום? משהו לא מספיק ולא מספק... במבט לאחור, בעצם אני רואה שזה חסד השם – זה היה לי טוב, כי אם הייתי מקבלת עבודות כאלו, התלויות בדד ליין ובלחץ שבועי, כנראה הייתי מהר מאד מתייאשת, ולא מסופקת. או שהייתי מסתבכת, ועובדת מהבוקר עד הלילה בצורה-לא-צורה.

ולמה? כי אישית, מהירות לא מתאימה לי בגלל היסודיות, והלב שאני ממש מוכרחה להשקיע בכל עבודה.

צביעה בשכבות [מהלך הדרך]

ואיך הגעת לציורי קיר? זה התחיל בתקופה שגרתית

כציירת, לא התמקדתי במשהו מוגדר, כל פעם ניסיתי כוון אחר, כשהקושי העיקרי זה הפרנסה – מצד אחד, לא רציתי לעבוד במשהו מסודר כי אז שלום לציור וכל טוב; אין מתי להכניס ביום גם וגם. ומצד שני בסוף חודש לא יוצא כסף רק מלרצות...

אבל לא התייאשתי והתפללתי המון המון, עד שדי האיר את עיני, מיקד אותי בתחום מאוד מסויים בציור, שלח אותי לקורס בו למדתי על עסק ואיך לקדם, ואח"כ ליועצת שדחפה עוד ופתחה את הראש, ולאט לאט, עוד שלב ועוד שלב ממש כמו ביצירת אומנות, בה אי אפשר לדלג על שוב שלב - יצירת האומנות שבי הלכה ונרקמה. מהתהליך שעברתי למדתי המון על סבלנות, אמונה בדי ואמון בעצמי.

ציור נוף [דברים יפים בדרך]

בכובעי השני, אני מטפלת רגשית. מהמקום הזה שמבין בעולם רגשי של הילדים, חשבת על הציורים שבעצם הם עושים משהו לילדים. לדוגמא - הסתכלתי על הקטלוג שלי, והנה כולם בלונדינים עם עינים כחולות, כי תכלס זה מה שמבקשים, וזה צרם לי. וחשבתי שזה עלול לעשות לילדים - רק הבלונדינים שוים! ואז חשבתי להסביר לגנות, ולתת שוויון, ולשים את כולם. או להכניס ילד על הקיר עם משקפיים.

בקיצור, לחשוב איך להעצים כל ילד וכל סגנון.

שמתי לב שעבור הילדים, מעון או גן, זה שעות של בילוי. ואז כשאנחנו שמים שם ציורים, אנחנו בעצם מחברים אותם למסר של הציור.

כשהבת שלי היתה קטנה, צירתי בבית על דיקט למעון. הבת שלי ראתה את זה בבית, וכשבעלי הוציא את היצירה החוצה כדי לקחתה ליעדה, היא בכתה לא שיקח. קלטתי שהציור נהיה חבר אמיתי שלה! אז היתה המחשה טובה בשבילי איך שילדים

וכשהייתי סבלנית לעצמי, ממוקדת בברכה האישית שנשלחת אלי, זה התחיל לרוץ ולהתקדם.

היום יש לי יועצת, התחלתי איתה אחרי פסח וזה עזר לי, קדם ומקד אותי איך להגדיר ולפרסם.

ואכן, החופשה הגדולה היתה הזמן החם בשביל העסק שלי, ועשיתי פרסומת טובה, וברוך השם ההשתדלות הזו היתה נכונה בעבורי.

נולד ציור [תובנות שהצטיירו לך]

מצד אחד לרצות הרבה, מצד שני לשמוח בקצת.

לראות איך הכל לטובה, גם אם לא הולך, זה בעצם כי הולך הכי טוב.

בעצם כשנסגרת דלת, נפתחים חלונות הזדמנות, עם אויר טוב וצלול.

אני רוצה לתת כח לאומניות מתחילות שלא רואות את אופק ההצלחה ולא מצליחות לצאת לשוק - תדענה לכן, שככה זה. ואם קבלת את המתנה הזו משמים, אז בעזרת השם תצליחי. כולן התחילו ככה ואין אומנית שנפלה מהשמים לתוך ההצלחה.

עם סיעתא דשמיא ורצון חזק כל אחת יכולה להגיע רחוק!

ניסיתי במשך שנים להכנס לשוק, אך ללא הצלחה

הדבר חוזר על עצמו בכל מקום שאני נמצאת עם שתיהן. כמה שהגדולה יפה ומתוקה, הקנאה בכל היחס שהקטנה מקבלת רק בזכות צבע שיערה - מחלחל ופועל לרעה. חשבתי מה לעשות, הרי לא אוכל לסתום לאנשים ברחוב את הפה, והחלטתי לדבר איתה על זה. דיברנו, היא שיתפה אותי שבאמת מקנאה.. דיברנו מה זה אומר צבע שיער, ואם היא אוהבת את המראה שלה. העצמתי את החוזקות שלה, והיא יצאה מהשיחה עם הבנה מה חשוב ממה, ושלכל אחד הדברים המיוחדים שרק לו די נתן. ומתוך זה הגעתי למחשבה שבציורים שלי שתלויים על קירות הגנים אתן העצמה ושוויון לכל הצבעים, לכל הסגנונות, ולכל הפרטים הקטנים...

אוצרי האומנות: [אנשים שנתנו כח]

מה נתן לך את הכח להמשיך להשקיע ולהאמין שאצליח? לפעמים כשהרגשתי שיותר מדי אני משקיעה ואין תוצאות מיידיות, בעלי היה עושה לי הצגות איך מתקשרים אלי בהזמנות ענק, ומתאר לי את העומס וההצפה ואיך אני מנסה להתמודד עם כל ההזמנות... הייתי צוחקת ומקבלת דלק להמשיך. האמת שלא רחק הזמן וההצגות שלו מתמשות... בהודיה על העבר, ובתפילה לעתיד.

מתחברים. גם גננות חוזרות ואומרות. פעם בקשו שאני אכין ציור נוסף, וכשהגעתי לגן, אמרה הגננת לילדים: "תראו, הנה הציירת", כולם רצו וחבקו אותי, את האמא של הילדים האלו, החברים שלהם למשך שעות! כמה חשוב לצייר לילדים דברים טהורים! הדבר מזכה ומחייב אותי לשים לב לצניעות הבנות: אספתי להן שערות, הקפדתי על אורך חצאית, ובכלל, משתדלת לצייר ציורים חיוביים לחיקוי. כי תכלס, הילדים רוצים להדמות לילדים-שעל-הקיר.

צבעים משלימים [יחס לאומנית מתחרה]

חוץ מזה, כשיש ציירות או אומניות שונות, המתמחות באותו תחום, יש מתח. להגיד לה כמה אני לוקחת, ולא לבקש טיפים, כאלו אנחנו מתחרות. אני משתדלת הפוך - משתפת, ודווקא מישהי שעושה כמוני, אגיד לה היכן כדאי להל הלבדפיס, ואשתף בסודות מן החדר. ומישהי התקשרה לברר מחירים, אמרתי לה בכיף. ונתתי לה בכיף, וגם עידוד, וידידתי שאלה אותי אם אני שפויה. אמרתי לה - מה זאת אומרת? למה, היא נותנת לי את הפרנסה? הרי זה השם יתברך, אז למה לא? וזה כיף. פשוט. צריך להתחזק בזה, כי זה פשוט נותן רוגע אמיתי ופתיחות להמשיך ולעסוק ולהצליח.

צבע וטבע [צבעים טבעיים וטובים]

יש לי בת בעלת שיער בלונדיני ובת בעלת שיער חום. כשאני הולכת עם שתיהן ברחוב, עוצרות אותנו מכרות או שלא מכירות ומתלהבות על הקטנה - מה זה השיער הזה? מאיפה הצבע הזה? היא נראית כמו בובה עם השיער הזה! והשניה לא זוכה בשום יחס..

בספרי הביוגרפיה על גדולי ישראל נתוודעת
למושג "ימי חורפו", שפירושו ימי בחרותו. ימים
אלו הינם ימי גיבוש האישיות והבנייה של האדם.
ואנו שבמוצרי אומנות עסקינן, ניקח מכאן משל
ונבצע האנשה (להפך), ימי חורפם של מוצרי
האומנות הרפלקציוניות (העתקים תעשייתיים)
הינם במפעלי התעשייה...

וברשותכם, אמשך לטוות את התובנה
המחויכת הזו, ונוכל למצוא הקבלות נוספות:

בחיצוניותם מבני התעשייה לרוב אפורים
ודהויים, נראים כמו ימים מעוננים.

הגשם, הרוח והסערה מזכירים את התכונה

היכרות עם הצריבה הפוטוכימית

[שושנה דרור]

טכנולוגיה שהיא יכולה לה, ובמוחה יתקמו רעיונות כיצד לרתום אותה לשורותיה.

הבה נתרשם מיצירתה המרהיבה של **חביבה גבאי "ירושלים של זהב"**. זה התחיל כך, פנו אליי נציגותיהן של קהילה יקרה שביקשו להכין מתנת הוקרה לרבנית הקהילה, שמשקיעה בהן ללא גבול, ומרוממת אותן כנשות בני תורה. הן חשבו שאין יותר מתאים מלהעניק לה "ירושלים של זהב" כמו לאשת רבי עקיבא. מבירור אצל צורפים קיבלו הצעות מחיר שהן לא יכלו לעמוד בהן, ושאלו אותי, אולי יש לי פתרון טכנולוגי שייצא להן זול יותר. מייד הצעתי להן את הצריבה הפוטוכימית, כאשר הביצוע של הכתר יהיה שטוח, ולאחר הצריבה יצופה בזהב טהור, ולבסוף נעגל אותו לכתר. הרעיון והמחיר התאים להן. תיווכתי ביניהן אל חביבה גבאי, שתתכנן את הציור. את הגרפיקה אני הכנתי. כיוון שהתשלום הוא לפי פלטה ולא לפי מוצר, נשאר הרבה רווח מסביב לכתר, ברווח זה המלצתי להן להכניס מזכרות לנשות הקהילה מהפעילות של הרבנית. כמה נפלא!

וראו את יצירותיו המרהיבות של האמן **חביאר נוחימוביץ'**, אומן המייצר בעיקר **נרתיקים לספרי תורה ממתכת בעבודת יד**. כיוון שהתעורר אצל לקוחות ביקוש לנרתיקים בעלות נמוכה יותר,

העוצמתית של המכונות.

הבוץ המתלווה לחורף דומה ללכלוך התעשייתי: שמן מכונות, פיח, נסורת וכדומה, הנדבקים למוצרים, ואותם יש לנקות. וכן על זו הדרך. אתן מוזמנות להוסיף על פי דמיונכן.

במאמר זה ברצוני לערוך לכן היכרות נחמדה עם תעשיית הצריבה הפוטוכימית.

ייתכן שרבות מכן מרגישות מאוימות לנוכח השם המורכב שלו ואומרות, "מי אמר שאני בכלל רוצה להכיר אותך?"

כדי להפשיר את האווירה ולעורר את התאבון, ראו נא את העבודות המרהיבות המוצגות להלן. יצירות אלו תוכננו ועוצבו על ידי אומנים, חלקם ללא יד ורגל בהכרת הטכנולוגיה הזו, אך עם הדרכה נכונה קיבלו תוצרים יפיפיים, בקלות ובמחיר משתלם. לאחר קריאת כתבה זו, תדע כל אומנית שהצריבה הפוטוכימית היא

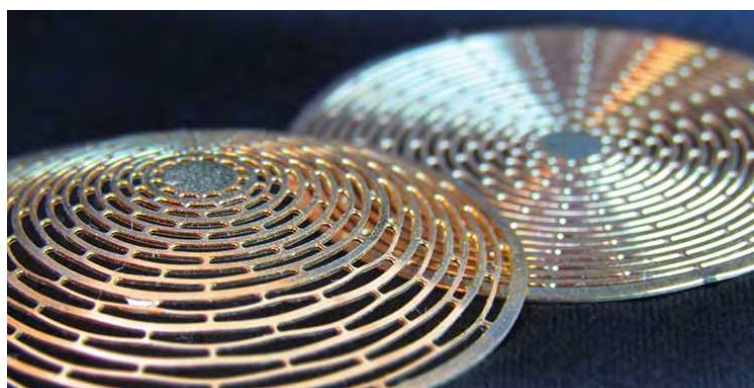
עלה בדעתו להיעזר בצריבה הפוטוכימית. אומנם כאן הוא יפסיד את האפקט של הפיסול התלת מימדי במתכת, אבל התוצאה (בציפוי כסף טהור) יפיפייה, כפי שאתן רואות, ומחירה נמוך בהרבה. להשלמת האפקט התלת מימדי, הוא תכנן ברוב תבונה שילוב של אבני חן, שבהחלט תורמות את חלקן ליצירה.

זו היא יצירתו של הנגר האומן, **יהודה ווגר**. בתוך **ארונות הקודש** שבנה וגילף רצה להוסיף כתר תורה וילמנצחי בצורת מנורה. את הכתר עיצבתי על בסיס התכנון שהראה לי. לאחר הציפוי בזהב הרכיב את כל החלקים לכתר. ברווחים שבין חלקי הכתר בפלטה הכנסתי לבקשתו אותיות מעוטרות, כמובן גם הן מצופות זהב, לפסוק שישולב בארון.

הרי לכן דוגמה לאחד ממוצריי של סטודיו ארט **חנה גינזבורג** המעצבת המוכשרת ו**מיכל רוזנר** מעצבת מוצר מייצרות יחד קולקציות מרהיבות מטכניקת צריבה פוטוכימית.

רעיון מוצלח כשי לתורמים לקרן הבניין! מיניאטורה זו, המשמשת כבסיס למלחייה מצופה בזהב, עיצבתי על פי הדמיה תלת מימדית ממוחשבת. ואילו הן כמה יצירות שלי

ובכן, מה פירוש המילה הגרנדיוזית הזו, **צריבה פוטוכימית?** נפרק אותה לגורמים ונראה שאנו מתחילות להבין.

צריבה - כפשוטו (כאן מדובר בצריבת פלטות מתכת)

פוטו - אור

כימית - ע"י כימיקלים

למעשה, טכנולוגיה זו צורבת פלטות מתכת על פי דוגמה מוגדרת, ע"י שימוש באור אולטרה סגול וכימיקלים.

ניתן לצרוב על ידה מגוון רחב של מתכות כגון: נירוסטה, אלומיניום, נחושת, פליז, כרום ניקל, מתכות אצילות: כסף, זהב ועוד.

כמו כן ניתן לבחור את עובי הפלטה הנצרכת. למוצרי אומנות מקובל להשתמש בפלטות בעובי הנע בין 0.4-0.8 מ"מ.

שימושים רלוונטיים לאומניות: תמונות יודאיקה ואומנות כללית, תכשיטים, מוצרים תלת מימדיים ושילוט.

לשם הסקרנות והאינטליגנציה, נרחיב על אודות תהליכי העבודה במפעל, בהקשר להכנת מוצרי אומנות.

את היצירה יש לתכנן בשחור לבן בלבד, ללא גוני אפור, כאשר כל מה ששחור יהיה צרוב במתכת. את העיצוב

המוכן סורקים ומעבדים להדפסה על גבי שקף. את

פלטת המתכת המיועדת לצריבה מצפים במעין למינציה רכה. למינציה זו הינה רגישה לאור אולטרה סגול,

הגורם לה להפוך לקשיחה. ע"כ מצמידים מעליה את

השקף עם העיצוב המודפס. העיצוב השחור משמש

מסיכה מפני האור האולטרה סגול, שאותו מקרינים על

הפלטה. בכל האזורים החשופים לאור הופכת הלמינציה לקשיחה, ובאזורים המוסתרים היא נשארת רכה. מכאן

מוכנסת הפלטה לתמיסה, הממיסה את האזורים הרכים שבלמינציה. האזורים הקשיחים נותרים כשהיו. סוף כל

סוף מעבירים את הפלטה למכונת הצריבה המכילה

כימיקלים, ה"אוכלים" את המתכת באזורים החשופים,

ובאופן זה מוטבע העיצוב הנהדר שלנו על המתכת! אך

כאן היא עוד לא סיימה את מסכת הגלגולים שלה. היא

עדיין מצופה בלמינציה קשיחה. על כן מכניסים אותה

לתמיסה ייעודית להמסת השכבה הזו, ובסוף היא עוברת

ניקיון להסיר אי אלו שאריות ציפוי שנותרו.

וואו! ארוך אבל משתלם!

זהו, היצירה היפיפייה מוכנה למסגור או להמשך עיבוד או קיפול, להכנת יצירה תלת מימדית.

למעוניינות, ניתן להוסיף בזול, ציפוי זהב או כסף מרהיב ליצירה. אפשר גם להוסיף מילוי צבע באזורים הצרובים לצורך הדגשת העיצוב.

ניתן לתכנן עיצוב של מגזרת ממתכת, שבה המתכת נצרבת לכל עומקה, או עיצוב המוטבע בפלטה עד חצי עומקה. יותר מכך, אפשר גם לעשות שילוב, חלק חתוך מלא וחלק מוטבע.

למוצר המיועד לקיפול, ניתן להוסיף לשקף המעוצב פסי קיפול. אלו יצרבו ויקלו על הדיוק במקום הקיפול.

השאלה שבוודאי מעניינת את כולן היא, כמה זה עולה? לא אוכל לענות בדיוק, כי המחיר מורכב מכמה פרמטרים משתנים. בשורה התחתונה מדובר בכמה מאות שקלים לפלטה בודדת, בגודל של כחצי מטר מרובע, כאשר המחיר לפלטה יורד בהתאם לעלייה בכמות

העותקים. אולי זה נשמע יקר, אבל זה מכיל המון, חוסך ים של עבודה, ויוצר תוצאה מרהיבה ושווה!

ואלו הפרמטרים העיקריים שמהם מורכב המחיר:

יש מחיר ראשוני להדפסת השקף, זוהי הדפסה יקרה עקב הדיוק הרב הנדרש, אך היא חד פעמית. בשקפים משתמשים שוב ושוב לפי הביקוש.

סוג המתכת.

גודל הפלטה ועובייה.

למעשה יש לברר את המחיר מול המפעל שאיתו תבחרו לעבוד.

נ, גלגלי הדמיון מתחילים לפעול?

אשמח לעבוד עם כל אומנית המעוניינת ללמוד כיצד לתכנן אומנות לביצוע בטכנולוגיית הצריבה הפוטוכימית, להיוודע עוד יותר על יכולות הטכנולוגיה, ולמקסם אותן לטובת יצירתה.

הכד שבכניסה מקבל אליו באהבה את המטריות המטפטפות.

הן נכנסות, אחת אחת, מכורבלות, כפופות משהו, וליבן נמלא אור למראה

החדר החם, המוכר.

כשאני רואה את הפנים המעוננות מתחייכות ואת העיניים נוצצות בברק עשייה, אני מבינה שוב שזה המפגש שהן כל כך מחכות לו. יודעות שהוא יפשיר משהו בליבן, ירפא, ירפה וירגיע, ייתן להן שעת איכות עם עצמן, תוך חוויה קבוצתית. זו שעה שמשפיעה על כל השבוע שאחרי. כי יצירת אומנות זה לא רק סיפוק רגעי, זה ביטוי לנשמה שמפעמת בפנים וזה כלי תרפי מדהים, למי שיודעת להתמסר, לפתוח את ליבה. ולא, לא צריך לדעת הרבה, וגם שתי ידיים שמאליות יספיקו, כי כל אחת היא עולם מלא, ויש בה נשמה שמשתוקקת לבוא לידי ביטוי, להיפתח.

החורף כבר כאן.

כן, בסוף, אחרי סתיו ארוך מלא ימי שמש אביביים הוא הגיע, מחשיך את השמים וממטיר עלינו גשם ברכה, אפרורי וקודר. טיפות נוקשות על החלון ובחוץ מעונן, כמעט חשוך, אך בחדר

על אקריליק וטקסטורות של חורף

[הדר גרזון]

חם ונעים ומואר. כולן מתאספות, מחכות ליצירה שתפתיע אותן הפעם, תיקח אותן פנימה, בנועם ובאהבה, ותוציא אותן מכאן מאוששות, עם גב זקוף ולב מטוהר. בקיץ הכול פתוח ומואר. אפשר לצאת למרחבים שטופי השמש, לעומת זאת בחורף יש התכנסות פנימה, גם הצמחים בזמן הזה מכים שורשים, עמוק אל תוך האדמה. חורף הוא גם זמן בשבילך, לעשות את מה שחלמת לעשות מזמן, או משהו חדש שרצית להתנסות בו. אולי ציור?

מהשנים שבהן אני מוסרת קורסים בציור אני רואה שאין כמעט אישה שלא נושאת בליבה את החלום הזה, לצייר, לדעת לצייר בעצמה, ליצור ציור שיעטר את קירות ביתה. כנראה יש בציור משהו מאוד מייצג ומאפיין. אני חושבת שכשאת מציירת ציור ותולה אותו בבית, יש בזה הרבה העצמה, הרגשה של יכולת, ובכל פעם שאת מביטה באהבה בציור התלוי את מתמלאת רגשי סיפוק והרגשת הצלחה. אז אם את רוצה שעת תרפיה בצבע, התנסות חווייתית ומחכימה, את מוזמנת לסדנה שלנו כאן. כל מה שתצטרכי הוא משטח כלשהו, יכול להיות קנבס, מזונית (דיקט), ואם אין לך את אלה, תוכלי להשתמש גם בדף בלוק עבה.

יופי! יש לנו משטח, ומה עוד? צבעי אקריליק כמובן ומכחול. וגם חפצים שונים ליצירת הטקסטורות. על כך בהמשך.

גוונים של חורף

החורף מתאפיין בגוונים חמים וכהים, אולי כאות סולידריות עם העולם שמחשיך מוקדם, ושמחשיך בכלל כשהעננים מכסים את השמש. עולם העיצוב והנראות הוויזואלית מייחס לחורף גוונים כהים, לעומת גוני הקיץ הפסטליים והבהירים.

החום לגווניו: חמרה, חום אדמה, חום אדמדם-חלודה (RUST) כאמל, חרדל.

גוני כתום, בורדו, ירוק, גוני אפור של שמים מעוננים.

בחורף גם המרקמים של הטקסטיל 'כבדים' יותר, לעומת הבדים הקלילים של הקיץ.

בחורף אנחנו משתמשים בבדים כמו זמש, קטיפה, קורדרוי, צמר כמובן, וגם סריגי צמות עבים, ובדים באריגה גסה, ואיך לא -

פרווה.

נוכל ליצור בצבעי אקריליק מריחות שמדמות מרקמים שונים. בשביל זה נצטרך לבחור מספר גוונים אהובים מהסקאלה החורפית.

זה יכול להיות ירוק זית, טורקיז כהה ועשיר, בורדו עמוק, אדום יין, סגול קטיפתי כהה, וכל החומים: מהחרדל, שהוא דווקא בהיר יותר, עד החומים הכהים.

כדי לעזור לכן לבחור גוונים שמתאימים יחד, נעשה קודם היכרות עם גלגל הצבעים.

הצבעים על הגלגל

העיניים שלנו רואות את העולם בשלל גוונים, העולם מורכב מאינספור צבעים.

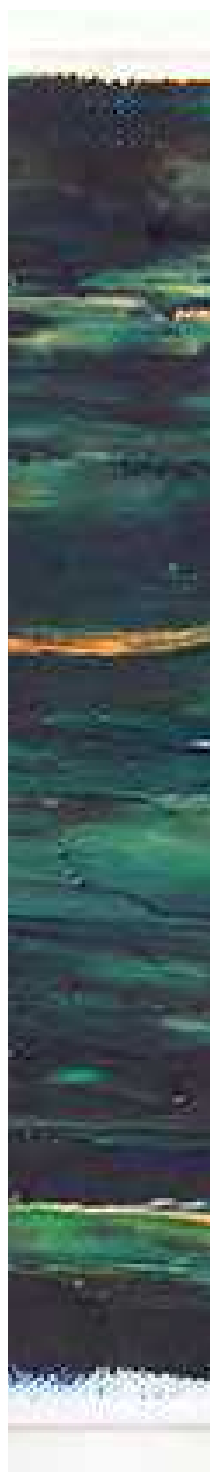
גלגל הצבעים הוא ייצוג של גוני הצבע השונים, הנתפסים בעין אנושית, על פני מעגל.

הוא משמש כלי עיצוב הכרחי לכל המקצועות העוסקים בנראות ויזואלית, תיכף נבין למה.

גלגל הצבעים מורכב במרכז משלושה צבעי יסוד – כחול, צהוב ואדום.

אנחנו לא יכולים לקבל אותם על ידי ערבוב של צבעים אחרים.

אבל יכולים להיווצר אין סוף צבעים על ידי שילוב של שלושת הצבעים הללו. מצבעי היסוד ניתן להרכיב כל צבע שנבחר, יחד עם

שחור ולבן, שאינם מוגדרים כצבעים, אלא שחור - היעדר אור, ולבן - אור. סביבם על גלגל הצבעים נמצאת קבוצת הצבעים המשניים – כתום, ירוק וסגול, שנוצרו מערבוב של כל שניים מצבעי היסוד.

במעטפת החיצונית של גלגל הצבעים מצויים צבעים שנוצרו מערבוב הצבעים המשניים.

אפשר לחצות את הגלגל באמצעו ולחלק אותו לצבעים חמים וצבעים קרים.

הצבעים החמים הם אדומים, כתומים וחלק מהירוקים. הם יוצרים מראה חמים ונעים, ואווירה קרובה.

הצבעים הקרים הם כחולים, סגולים וחלק מהירוקים, למראה מרוחק ואווירה של מרחב.

אם עמדתם פעם במצפה לנוף הררי, יכולתם לראות שההרים שאדמתם היא בצבע חום הולכים ונהיים כחלחלים, ובמרחק רב יותר אפילו סגולים. האדמה שלהם עדיין חומה, אבל המרחק יוצר את הגוונים הקרים והמרוחקים יותר. אז למה זה טוב, ולמה משמש גלגל הצבעים?

קודם כול כשאת יודעת מהם צבעי הייסוד ומה מרכיב כל צבע, את יכולה לעשות שימוש נכון יותר בערבוב צבעים, כדי להגיע לגוון המדויק שאת רוצה.

דבר נוסף, הצורה המסודרת של הגוונים נותנת לנו אפשרות לבחור את הצבעים שהם הרמוניים ביחד, בין אם הם כאלו שנמצאים אחד ליד השני בגלגל, כלומר הם דומים אחד לשני ומורכבים מגוונים

דומים, כמו לדוגמה, אדום כתום צהוב. אדום הוא צבע בסיס והוא נמצא בגלגל הפנימי, צהוב גם הוא צבע בסיס, וכתום נוצר משילוב של שניהם. אילו גוונים דומים. ובין אם הם כאלו שדווקא נגודיים אחד לשני, ולכן גם משלימים ומעצימים אחד את השני. לצבעים כאלו תהיה נוכחות בולטת. לכן אנחנו רואות את השילוב שלהם הרבה בפרסומות. כמו שילוב של אדום וירוק, סגול וצהוב. תראו שמדובר בצבעים שנמצאים אחד מול השני בגלגל, ולא צמודים, צבעים אלו נקראים צבעים נגודיים.

טקסטורה בציור

על פי רוב ציור נבנה ממשיכות מכחול על גבי משטח. לפעמים ציירים משתמשים בטקסטורה, במרקם, דבר שתורם ליצירת מימד עמוק יותר לציור.

בדרך כלל נשתמש בטקסטורות בעצמים הקרובים אלינו בציור וכחות בעצמים רחוקים, שאמורים להיות דהויים, בהירים וכחות בולטים. בציור אנחנו מנסים לדמות מציאות תלת מימדית, על ידי יישום דו מימדי של צבע על גבי משטח שטוח. באמצעות משיכות מכחול, גוונים של אור וצל אנחנו מדמים נפח. כשאנחנו משתמשים בחומר שהוא בעצמו בעל נפח, כלומר,

כשהצבע יוצר בליטות על גבי המשטח, האפקט שמתקבל הוא דרמטי ובעל נוכחות חזקה יותר, ובכך אנחנו מעצימים את תחושת העומק בציור.

הציירים המסורתיים של תקופת הרנסנס ציירו באופן ריאליסטי את המציאות כפי שהיא, בצורה מתוכננת ומדויקת ביותר. הם השתמשו במשיכות מכחול קטנות ועדינות כדי להגיע לתוצאה הזאת, תוך יצירת שכבה דקה של צבע. לעומת זאת, כיום ציירים רבים מעדיפים משיכות מכחול גסות ואפילו גדולות וארוכות, בעלות צבעים טהורים וחזקים, עם פחות טשטוש במעברי הצבע. מי שאולי היה הראשון שהשתמש בצורת הציור הזאת הוא הצייר ההולנדי וינסנט ואן גוך, שבציוריו המאוחרים השתמש במשיכות מכחול מוגזמות, בעלות מרקם ועובי של הצבע.

המרקם העשיר נותן מראה דרמטי לציור, אולי אפילו נועז, כזה שאי אפשר להתעלם ממנו.

טכניקת הנחת הצבע אימפסטו (Impasto) זו שיטה להעמסת צבע על מצע הציור, עד כדי כך שעומס הצבע מקבל בציור

שעות בודדות, תלוי בעובי של שכבת הצבע. לדילול הצבעים ולניקוי המכחולים משתמשים במים. תכונות אלו הופכות את האקריליק לידידותי ונוח לשימוש.

איך יוצרים מרקם?

טקסטורות באקריליק אפשר להשיג באמצעות פריטים שונים. זה יכול להיות גירוד ע"י כרטיס אשראי, מסרק, ספוג, או באמצעות הטבעה של אריג בד גם כמו יוטה.

הרעיון הוא להשתמש באובייקטים זמינים בעלי צורה או מרקם שישרתו אותנו. תוכלו להתבונן סביבכם ולמצוא אין ספור פריטים כאלו. אפשר להתנסות בהם במשטח ניסיוני שישמש טיוטה-סקיצה, לפני שתעברו למשטח האמיתי.

טכניקה של גירוד – בטכניקה הזאת נשתמש בכמות צבע גדולה יותר. נוודא שעכבת צבע הבסיס יבשה, ועליה נשים צבע בגוון נוסף ונמרח אותו באמצעים שונים. תפתחו את הראש, חפצים רבים יוכלו להתאים למטרה הזאת.

טכניקה של הטבעה – כאן אנחנו מורחות את הצבע על פריט מסוים ומטביעים אותו על המשטח, כשהוא משמש כחותמת. זה יכול להיות עלה שמצאתם בגינה, יריעת פלסטיק בועות לאריזה (פצפץ), או אפילו הידיים, ועוד חפצים שונים כיד הדמיון הטובה עליכם. העיקרון הוא שכאן הצבע מיושם ע"ג הפריט, ורק אח"כ מוטבע על גבי המשטח.

ועכשיו לעבודה...

שכבת בסיס – נצבע את המשטח בצבע בסיס. כמו שאמרנו, הטקסטורה מגיעה לאחר יישום שכבת צבע ראשונה.

לשכבה הזאת נשתמש ב-2 גוונים דומים, כמו כחול עמוק וטורקיז כהה, או בורדו וחום אדמה, כשהערבוב ביניהם הוא לא מוחלט. כלומר,

תפקיד כמו של הצבע עצמו, מכיוון שכתמים עמוסי צבע מושכים תשומת לב והופכים אותו לקונקרטי יותר. הציור באימפסטו הוא אינטואיטיבי וספונטני. שימוש בסכין ציירים (מרית / ספטולה / שפכטל) גם הוא עוזר ליצירת האפקט הפיסולי של האימפסטו.

אפשר גם לעשות אימפסטו מרומז יותר. ואן גוך השתמש במשיכות מכחול עמוסות צבע על מנת להוביל את עין המתבונן בציור שלו, מה שיצר אפקט של ישירות, תנועה וריאליזם.

תקריבים מתוך הציור של וינסנט ון גוך "שדה חיטה עם ברושים" 1889 ממחישים את השימוש הווירטואוזי, כלומר בעל רמת ביצוע וטכניקה גבוהות ומרשימות באימפסטו.

התנסות חווייתית בצבע

מה שנעשה כאן היום זה רקע אבסטרקטי, מופשט, עם מרקמים שונים. הוא יכול לשמש תמונת השראה לתלייה בבית. במקרה הזה תוכלו לבחור מראש גוונים שיתאימו לכם לסלון או לחדר, או כרקע לציטוט נבחר, שנכתוב עליו לאחר שהצבע יתייבש.

בבואנו להשתמש בטכניקות היוצרות טקסטורה אנחנו צריכים קודם ליישם שכבת בסיס, אשר מעליה יבוא הצבע שאיתו נשחקי עם מרקמים שונים.

תיכף נפרט איך אנחנו יוצרים את הטכניקות האלו, אך לפני כן אני רוצה להסביר קצת על החומר שאיתו נעבוד. מה זה אקריליק?

המונח אקריליק מתייחס לעובדה שפיגמנט הצבע תלוי בתחליב פולימר אקרילי, בניגוד לצבעי שמן, שבהם פיגמנט הצבע תלוי בשמנים (שמן פשתן בדרך כלל). מהסיבה הזאת אקריליק הוא צבע בעל התייבשות מהירה. לעומת צבעי השמן שמתייבשים רק לאחר כמה ימים, אקריליק מתייבש תוך דקות ספורות עד

אנחנו מניחים את הצבעים על המשטח, מורחים אותם ונותנים להם להתמזג אחד עם השני, אבל לא לגמרי. בין גוני הביניים שנוצרים עדיין ניתן לזהות את הצבעים המקוריים. כך נוצר לנו רקע מעניין ועשיר.

ממליצה לנסות לעשות את זה עם אצבעות הידיים. ההנאה מובטחת!

נמתין עד שהצבע יתייבש. אם את ספונטנית ולא חוששת להתנסות, אפשר גם לא לחכות לייבוש מוחלט, אך אז ייתכן שהצבעים יתערבבו מעט אחד בשני.

שכבת טקסטורות – כעת אחרי שיש לנו משטח מכוסה היטב בצבעים הנהדרים, נבחר צבע ניגודי, אחד או שניים. אם למשל הלכנו ברקע על גוני כחול-טורקיז, נבחר כעת בגוון ניגודי, חרדל, או חום אדמדם. כשהרקע הוא בגוני אדום נבחר בצבע ניגודי טורקיז כהה. אם תציצו בגלגל הצבעים, תוכלו לעשות זאת בקלות רבה.

הצבע הזה ישמש אותנו ליצירת הטקסטורה.

נשים צבע על המשטח ונמרח אותו בעזרת פריט כלשהו, למשל מסרק דק. נפזר את הצבע בעדינות, ואם יש צורך נוסיף עוד צבע.

ולאפשרות השנייה ליצירת טקסטורה, ניקח פריט בעל טקסטורה מעניינת שמצאנו, למשל אריג בד יוטה. אני השתמשתי במכסה של קופסת אחסון מפח, שעליה מובלטות צורות גאומטריות. נמרח עליו שכבת צבע ונהפוך אותו על גבי המשטח. נלחץ מעט ונסיר. נמשיך בדרך הזאת עד כיסוי מלא או חלקי של כל המשטח, בצורה חופשית או מסודרת, כשצבעי הרקע מבצבצים מבעד לטקסטורות שיצרנו.

והתוצאה – נוצר לנו ציור אבסטרקט מיוחד ומרהיב, שיקשט את הבית. ניתן לתלות אותו על הקיר או להניח על השידה. אפשר גם, לאחר ייבוש סופי, לכתוב על הרקע ציטוט אהוב, שייתן לנו השראה ויקרוץ אלינו ביומיום, בכל פעם שנעבור לידו.

ניהול עצמי ואומנות

[יעל זלץ]

- אומניות עובדות לפי השראה.
- אומניות עובדות בשעות לא שעות.
- עבודה באומנות היא בגלים. תקופה שיש עבודה, עומס, לחץ וטירוף שלם, ותקופות שאין כלום, כלום.
- לעבוד ולהתפרנס כאומנית ולנהל את הזמן שלך? אין דבר כזה!

אולי את אומרת לעצמך משפטים כאלו, ואולי שמעת אותם. אני שמעתי אותם יותר מפעם אחת, ואני חושבת שאפשר למצוא דרך לנהל את הזמן בגמישות, להחליט ולתכנן באופן שמשאיר מקום למזג ולדחפים היצירתיים, לחשוב מראש על האלתורים וליצור הזדמנויות לאימפרוביזציות.

בגלל שאנחנו לא רק אומניות, אלא גם אימהות, אני לא מתייחסת כאן רק לעבודתך כאומנית אפילו שהמגזין הזה הוא מגזין מקצועי ממוקד. אני מתייחסת לזמן בהיבט ההוליסטי של החיים שלך, ומה שאת עושה במאקרו - תעשי גם במיקרו. דוגמאות בהמשך.

הנה השיטה הזורמת לניהול זמן.

סוגי זמן

אנחנו מתייחסות לזמן כאילו כולו אותו דבר, שעה היא שעה. אבל המציאות היא ששעה בבוקר, אם התעוררת בחמש בבוקר, שונה מאוד משעה אחר הצהרים, שבה הילדים איתך בבית. הדברים שאת יכולה להספיק לבצע בכל שעה הם אחרים לגמרי.

בשעה שבה את לבד עם עצמך, שעה שהיא שלך לגמרי, את יכולה להספיק לבצע משימות שדורשות תשומת לב גדולה, ריכוז גבוה, ופרטיות (הרחק מאוזנים מצותתות). בשעה שבה הילדים איתך, את יכולה לבצע רק פעולות שאפשר לבצע עם הילדים.

לפי זה אפשר לחלק את היממה לסוגי הזמן הבאים:

זמן לעצמי – שעות שבהן אני תלויה רק בעצמי, בוחרת מה לבצע, יכולה לבצע את הדברים בקצב שלי, בזמן שלי, לא שואלת, לא מתחשבת, לא מוגבלת.

זמן לאחרים – זמן שמוקדש לטיפול באחרים. כל פעולה שנעשית בזמן הזה היא פעולה שנעשית יחד עם הילדים, יחד עם האחרים, יחד עם האפשרויות שלהם, הדרישות שלהם, ההזדמנויות שעולות מתוך השהות איתם. זה זמן שבו לגיטימי לגמרי שהם, האחרים, דורשים התייחסות וטיפול. הזמן הזה מוגדר מראש כזמן שמיועד להם.

זמן למכירה – הזמן שאותו מכרת, תמורת כסף, לעסק שלך ולעבודה.

משימת התנסות עצמית:

לפניך תמונה של יומן יומי מתוך היומן של גוגל. ליד כל שעה כתבי מה סוג הזמן שלה.

- מה השעות שמכוונות לאחרים?
- מה השעות שמכוונות לעצמי?
- מה השעות שמכוונות למכירה?

לדוגמה:

שעה שש בבוקר – זמן לעצמי

שעה שבע בבוקר – זמן לאחרים

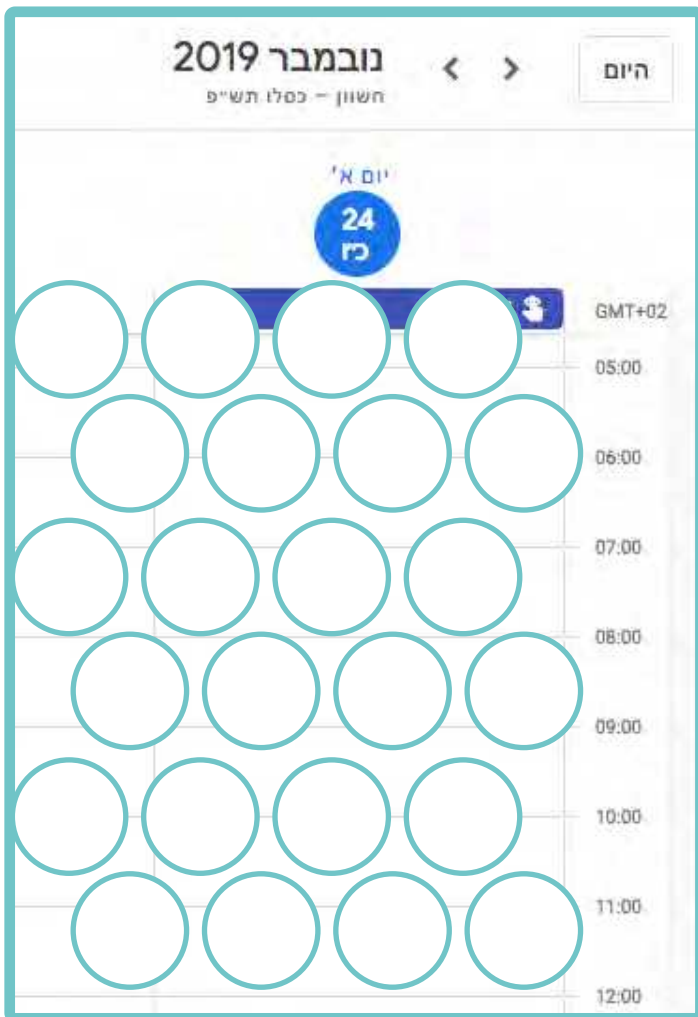
שעה שמונה – זמן לאחרים

שעה תשע – זמן למכירה – עד שעה שלוש

שעה ארבע – זמן לאחרים

וכן הלאה.

שימי לב, במשך השנים דברים משתנים. שעות שהיו לאחרים הופכות לגמישות יותר ונעשות פנויות לעצמי. למשל, אימא למתבגרים ונשואים יכולה להגדיר את הזמן לאחרים משעה חמש או שש אחר הצהרים, אך השעות האלה מגיעות עד חצות. לעומתה, אימא לילדים קטנים מגדירה את השעות לאחרים משעה אחת בצהרים, והזמן הזה מסתיים בשעה שבע בערב. הערב הוא כולו זמן לעצמה, שאותו תוכל להקדיש לעבודה או לפעילות אחרת כרצונה.

הטיפים:

< אחרי שהצמח הוגדר, ואחרי שהחלטנו מה נכון לבצע בו: אין שינויים, ואין "לאנוה" צמן לאחרים עבור פעילות עצמי, או אנסות אנה שיחה עם אקוחה כשהיא צימ מסביב. אין להפעיל מכונת כביסה בבוקר, תוך כדי שחושבים על רעיון אפוסט, ואין להשא ארוחת צהריים תוך כדי שיחה עם אקוח. הפרצה מוחלטת היא קריטית!

< גם בעבודה הזדרי את הצמן שלך - יש צמן שבו את מציינת, יוצרת, ויש צמן של שיווק, צמן של מכירות, צמן של שירות אקוחות, צמן של כתיבה שיווקית וטיפול בגבייה ובכספים. חשוב שלא תערהבי. הצמן שאת יוצרת, הטאפון כבוי, המייל אינו משמיע התראות, הכול סזור, את יוצרת! הקדישי שעתים בשבועיים לגבייה. כתבי עצמך באוק של שיווק - כתיבה שיווקית השתתפות בכנסים עסקיים (כנסים מקצועיים הם לא בא כך שיווק, רק אפעמי). כתבי אך פעם בחודש יום של התפתחות אישית ומקצועית בתחום שלך וביכולות הניהול העסקי שלך. אחרי שקבעת את הצמן הנכון, צקי לשם את הפעילויות שמוצעות אך הפרסומים והמייל, ככל שיתיר הצמן.

< באוקים של צמן הם שעתים עם ארבע שעות שבהם עושים רק סוג אחד של פעולה. האי עבור מדבר אדבר. מולטיסקינג הוא מיומנות שקושרים אה כתרים, אבל מבלאים בינה לבין דילוגים מהבלבים צמן, שתוקעים את ההתקדמות ושזורים אנו להתחיל מההתחלה שונה פעמים במשך החימה.

< כמה צמן את יכולה ליצור עם שאת מתייבשת? אני יכולה לעבוד במשך ארבע שעות רצף, וזהו. אחרי זה אני כבר לא יצירתית. השעות האלו צריכות להיות בבוקר, בדרכך באל. איך אצלך? כתבי צמן מדויק מהחנות הכי שורים שלך ולא צמן בכמות שתספיק, בעצרת ה' ובדרכך נס, את כל העבודה שאת צריכה לבצע.

עכשיו בואי נכתוב את כל מה שצריך לבצע במשך שבוע,

בעבודה ובבית:

ונחליט מה הן המשימות שכדאי לבצע בזמן לאחרים,

מה עדיף לבצע בזמן לעצמי

ומה הכי טוב לבצע בזמן למכירה.

זמן לעצמי	זמן לאחרים	זמן למכירה
התעמלות		
רוכא שוינים		

< הקדישי זמן באופן פרופורציונלי ארמת התוצאות שנדרשות על ידי הקליינטים. אומניות רבות ניחנו בחוש שישי, ביכולת על קולית ועל חושית ובראייה נבירה. בהתאם למדעים שלהן, הן משקיעות ביצירה זמן וכוחות הרבה יותר ממה שהרואים יעריכו, או יבחינו, או יסכימו לשלם על התוצר הסופי. אם מדובר בתחביב - כפי. אם מדובר בפרנסה - בהפירות. שימי גבול לפניך.

< בתכנון, איך צריכה להגדיר עצמך בדיוק מה תבצעי בזמן המיועד לאחרים. די אף שאת מגדירה את שלל המטלות שאפשר לבצע יחד איתך. בכל יום את צורמת עם המציאות - או שתצאו לקניות, או שתשחקו, או שתהשלו יחד, אם הגדרת את הבישול והקניות כפעילויות שאפשר לבצע עם הילדים. יש כמה אפשרויות, ובכל נקודת זמן את בוחרת מה הכי מתאים לך, מה הכי נכון לבצע עכשיו.

< חלוקת הזמן על פי סוגי זמן עוצרת לנו אהבין מהי אפקטיביות לעומת יעילות. יעילות היא הדריך הנכונה לבצע כל דבר. ולמעשה, היצוע של מטלות חשובות בזמן עצמי מביא אותנו למקסימות יעילות. רק מה? שאין לנו כל כך הרבה זמן עצמנו. ואם נשתמש בכל הזמן שמיועד ל"עצמי" עבור משימות שניתן לבצע גם בזמן "אחרים" נצטרך לוותר על שעות השינה שלנו, וחבל. אפקטיביות היא לבצע מטלות גם בצורה פחות יעילה, אבל לבצע אותן בזמן הנכון. באומר - בזמן אחרים. באופן אפקטיבי ולא יעיל, את מעדיפה להש במשך שעה בזמן אחר הצהריים, או אסדר את הבית במשך חצי שעה, במקום להקדיש לכך עשר דקות בזמן היקר שמוקדש לעצמך.

בזמן אחרים מביצים דברים שאפשר לעשות יחד עם הילדים, ולא משימות שאנחנו מצליחות לבצע אחרות שהילדים כאן. פעולות שנעשות יחד עם הילדים מתאפיינות ברמת תקשורת גבוהה, העצמה, אמיצה וחיון. פעולות שנעשות אחרות שהילדים באזור אחרות מתחיים ולנצקים.

< בימי חופשה מהעבודה, מהעסק, הזמן למכירה יורד. כן? ובכן, אלא! אם ביומן שלך הזמן למכירה הוא כל יום שלישי משעה עשר עד שש, והשבוש ההרצאה אינה מתקיימת, הילומדים אינם מתקיימים, האקווחות ביטלו, יש "חור" בגלל הזמנה שנעברה - איך משנה את הייעוד של הזמן. הנה אף הצדמנות לבצע משימות שנבחו בעסק, לחשוב על שיווק, ליצור שיתוף פעולה, להתקדם יעדים שחיות זה מכבר.

בהצלחה!

אוצרות

אין-סוף דפי שלכת
כתבו עליך סתיו.
ויש בכך הצדקה,
הן נפגשנו רק עכשיו.

כבר שנה
לא ראיתך, סתיו.
מכסה ארץ
במרבד זהב.

לוקח אותי מכאן הרחק,
צובע בגוון קודר
את האופק.

סתיו הוא שמיים
הבוכיים תחת רגלינו.
בשלוליות
משתקפות ציפורים
הנודדות לארצנו.

סתיו הוא הרוח.
שוב היא משתוללת
בלא מנוחה,
האם אספיק לעוף בעקבותיה.
האם עד אור הבוקר אמצא
את התשובה?

(תרגום חופשי מרוסית, להקת AAA)

מה נותן לכם הסתיו

[מרים ליפשיץ]

עכשיו,

כשאני גומעת את הטיילת בצעד מהיר אני באמת יכולה להאמין למילות השיר הנפלא, שלפי הקצב שלו אני צועדת.

הנה הגיעה העונה היפה, הנוסטלגית והכי צבעונית בשנה!

את כל עושר האושר הזה אספתי בהליכה אלעדית לילית אחת.

בזמן תקופת ההתנתקות נשאלתי על בסיס יומיומי, מדוע אני מפגינה נגד ההתנתקות.

אני? לא הפגנתי נגד (למרות שהייתי כמובן נגד...) פשוט הצבעתי בעד הסתיו.

בסתיו ההוא לבשתי כתום.

אבל לכי תסבירי.

תסבירי הסתיו שלי החל מאז שלמדתי לדדות על מדרכות ריגה הכתומות, העלים אומנם הקשו עליי את ההליכה, אבל אהבתי אותם מכול.

הבחירות שלנו כאנשים בוגרים, כאומנים או מעצבים מושתתות היטב על התת מודע שלנו, שאת חלקו החשוב ממלאת הילדות.

דוגמאות?

באחת מהדירות הרבות שבהן התגוררנו הדבקתי דבק נייר בצורה מרובעת על גבי הקיר. את הריבוע חילקתי לריבועים קטנים יותר.

על צלחת חד פעמית העמסתי מגוון צבעי אקריליק, ולאחר שעה הסלון שלי נראה ממש אחרת.

הגוונים?

כמובן גוני הסתיו: כתום, אדום, צהוב, חום וברונזה.

אני לא חומדת את כל הסתיו לעצמי ובהחלט

מחלקת אותו גם לאחרים.

על גבי נייר אקוורל איירתי עלי שלכת ופרחי סתיו, אותם סרקתי, ניקיתי בפוטושופ ויצרתי פאטרן (אריח) סתווי בכמה וריאציות.

מה נותר? רק להדפיס על המוצר הרצוי, להביא למי שאתה מוקיר ולמי שמוקיר את הסתיו.

שלכת זו חגיגה למורות לאומנות. צאנה עם התלמידות החוצה, אסופנה עלים וגלו לתלמידות את הסוד, כיצד ניתן לייבש אותם בתוך ספרי הלימוד של השנה שעברה, ואחר כך תוכלו ליצור מהם:

תמונות

יצירות

פלייסמנטים

ומה לא?

איילה זבולון היא אומנית רחבת אופקים, ומאפשרת לתלמידותיה ללמוד דרך שיעורי אומנות על העולם הסובב אותן במגוון רחב של טכניקות, למידה מעמיקה, העשרה בתחומי עניין רבים כגון טבע, ספרות ואף פרשיות השבוע.

את השיעור הראשון בעונת השלכת מקדישה איילה לסיור לימודי. התלמידות מתבוננות בהנחיית המורה בעצים סביבן, במבנה שלהם, מתבוננות בעלים שעדיין מחזיקים מעמד על העץ ואוספות את אלו שנשרו. בכיתה הן עובדות בסדנה לייבוש

עלים, ובמספר שיעורי אומנות לאחר מכן הן עסוקות ביצירות שונות עם עלי השלכת.

עונת הסתיו ידועה כבסיס להשראה עבור אומנים רבים בעולם כולו. לעיר סיגולדה שבלטביה עולים לרגל ציירים מכל המדינה בחודשי הסתיו. הרחובות מתמלאים באומנים ותיקים לצד תלמידי בתי ספר לאומנות, שיושבים ורושמים את כל היופי הזה.

מוסקבה בירת רוסיה מחליפה בעונת השלכת לא רק את מראיה אלא אף את שמה הרשמי, ובפי העם היא נקראת מוסקבה של הזהב.

האומן הבריטי העכשווי אומיד אסדי מושפע רבות מהטבע סביבו, הוא אסף עלי שלכת רבים כי אהב את מראם, אך עדיין לא ידע מה יעשה בהם.

כששם ליבו לעלים ירוקים שאכולים בידי חרקים אהב להתבונן בחללים שנגרמו לעלים עקב כך, ואז נפלה ההחלטה, ליצור חללים קטנים על גבי עלי השלכת.

אומיד משלב דיוק רב, עמל עם הומוור וקלילות. עבודותיו מוצגות במוזיאונים רבים, אפשר ליהנות מיצירותיו כל השנה. אין צורך לחכות דווקא לסתיו.

ונסיים עם האומן הישראלי הידוע (מציור הכבשים דווקא), מנשה קדישמן (-1932) עשרות אלפי צעדים קדימה, בעבודת המיצב "שלכת", הממוקמת שלא במקרה במוזיאון

הצצה קטנטנה של יצירה של תלמידה כיתה א' בהנחייתה של המורה איילה זבולון.

היהודי בברלין ב-1997.

העבודה בנויה מפרצופים שטוחים וקטנים מחומר מתכתי, מחצית מגודל טבעי של פני אדם לערך; פיותיהם של הפרצופים פעורים בזעקה אילמת.

כל אלפי פרצופי המתכת האלו ממלאים משטח של מסדרון רחב בחלל מוזיאלי. כדי לחצות את המסדרון על המבקר לדרוך לאורך כל הדרך על פרצופים אלו. אין לו שום אפשרות אחרת.

הדרך שבה מוצגים הפרצופים הופכת את הצופה לפעיל, כיוון שהוא חייב לדרוך עליהם. בניגוד לתחושה הרכה והשקטה של עלי שלכת, עלי השלכת הללו משמיעים חריקה חזקה - צרחות הכאב של המתים כשדורכים עליהם - ומקשים על הצופה את ההתקדמות.

עם הצבת המיצג במוזיאון היהודי בברלין כתב:

"כבר מעומק המבוך מרובה המפלסים, הנחתכים בחתכי גובה אלכסוניים, נשמע רעש הברזל החורק מתחת לרגליים. בסוף, ביסימטה ללא מוצאי, מוצאים המבקרים את עצמם בתחתית התהום, ולפניהם אלפי פרצופי הברזל של מנשה קדישמן. האנשים רומסים אותם ברגליהם, כבקבר אחים המוני..."

תצלום נוסף של עבודתו של קדישמן

כותרת היצירה "שלכת" מתייחסת לתפזורת חסרת סדר, הנראית כמו מצע מקרי של עלי שלכת, הנופלים ונערמים על הקרקע.

השם "שלכת" מביע גם את התקווה לפריחה מחודשת ולאביב שיבוא לאחר החורף המתמשך.

נצלנה עונה קצרה וקסומה זו להשראה לאומנות ולמילוי כוחות נפש מחודשים.

סוף סוף חורף

[מינדי פקשר]

מה זה מזכיר לנו?

שמיים זרועי עננים, אפורים כאלו, קצת מאיימים, זועפים, כמו עומדים להמטיר עלינו עוד רגע גשמי ברכה. ושכחנו את המטרייה...

ילדה חמודה עם אף צמוד לחלון עומדת ובודקת אם אפשר היום לנעול מגפיים, כי בדיוק אתמול רכשה בחנות מגפיים חדשים מהממים, עם פרווה ופונפונים. והיא כל כך רוצה.

אימא פולנייה שמזכירה בכל בוקר מחדש, לא לשכוח סוודר/מטרייה/מעיל/צעיף, ומאמתת את הבדיחה שסוודר לובשים כשלאימא קר...

מרק ירקות טרי עם ריח של פטרוזיליה, שנלגם באיטיות במטבח מוסק ומחומם.

אח בוערת בסלון עם רחש גחלים מפצפצים בחום.

חורף־חורף.

בררר. ברררר

ורק מתחשק לנו להתכרבל בשמיכת פוך מחממת, להקשיב מתוך שינה לטיפות הגשם ולקום כשנסיים לישון.

(מקווה שלפני שנדליק שוב מזגן...)

רק המחשבה על מזגן בחורף הריצה אותי לכתוב על מה שאני כמעצבת ואדריכלית פנים רואה בעיניי שלי את החורף.

מריחה את השלכת.

רואה את הצבעים הטרנדיים,

איך הם משתלבים השנה בבית החמים והנעים,

מתכננת כבר בראש באילו גופי תאורה אשתמש להארת החללים בעונה זו של השנה,

איזו פלטת צבעים ארכיב כדי להעביר את התחושות שארצה להשרות בבית, מהן אפשרויות החימום של כל פרויקט לגופו,

אילו אביזרי טקסטיל יתאימו להשראת האווירה,

איזה סגנון ריצוף/חיפוי יעמיק את מה שנרצה לקבל מכבוד אדון חורף.

יצאנו לדרך?

יצאנו!

וגילינו שחורף זה לא רק

מרק חם, טעים ומהביל ככל שיהיה,

כי ילד אוהב גם לחזור הביתה אל מקום מזמין, מחבק ואוהב. (גם בלי שידע לתת כותרת לכל אלמנט)

במה נשתמש כדי לאפיין את החמימות, הנעימות, הרוך,

ויחד עם זאת את היציבות, את המסר שמעבירה אלינו אימא אדמה חורפית?

מסר של יציבות ושורשיות שמתבטאות גם בצבעים וגם בתחושות.

פלטת צבעים

פלטת הצבעים לסיוד בגוונים שמזוהים עם החורף הם חום, בז', כתום שלכת לגווניו, ואפילו נקודות צבע של בורדו עמוק. לזה ניתן להוסיף טוויסט דקורטיבי,

כל מילה נוספת מיותרת!

גופי תאורה תלויים או עומדים ואינם שקועים בתקרה, תאורה מחממת ומזמינה.

אלמנט הארה מגוף תאורה יורד עם נורות פחם חדשניות. עיצוב מקורי

ובהחלט חורפי!

(הביטו על גזע העץ המחבר את הנורות)

הריהוט בצבע ובטקסטורת העץ, צבע הווילונות והריצוף משלימים את האווירה החורפית.

כל מילה נוספת מיותרת!

תאורת יום או תאורה צהובה תעמיק את החמימות ותעטוף את החדר בחיבוק חורפי.

אור לבן ייתן תחושת קור וריחוק.

גם עוצמת ההארה יכולה להיות מווסתת בחורף, קצת פחות מודגשת, עמומה יותר.

ניתן להשיג את התוצאה ע"י שימוש בדימרים, המאפשרים לכוון את עוצמת ההארה בחלל.

מיקום התקנת הגוף הנבחר ישרת את המשתמש וייתן מענה חורפי אם ימוקם בצידי החדר, כתאורת אווירה, כתאורה נלווית, ולא דווקא כתאורה מרכזית ושוטפת.

ככל שגוף התאורה ימוקם נמוך יותר הוא יעניק תחושת חמימות וקרבה רבה יותר.

הנראה פשוט וקל ליישום ולביצוע.

קחו בחשבון שגם חיפוי קיר אחד בחדר, או אלמנט בולט ממול הכניסה לחדר ייתן את התחושה שהצבע מעביר לנו.

חיפוי קיר טבעיים או כאלו שמחקים גוני עץ מעולים למטרה הזו.

הגוונים המתאימים לחורף ישתלבו גם בריהוט, בטקסטיל, באבזור נלווה, בסיוד הקירות, בצבע האור מגופי התאורה, בריצוף וחיפוי הקירות.

תאורה נכונה משדרת אווירה

לבחירת גופי התאורה ישנה משמעות רבה ביצירת האווירה:

הן בסגנון הגופים

הן בעוצמת ההארה

הן במיקום התקנת הגוף

בכלל, גופי תאורה תלויים מסמלים תחושת חמימות ומזמינה, עוטפת ומפנקת.

גופים שקועים מסמלים אלגנטיות, מרחק וקרירות.

חימום והסקה

על מנת להשיג פתרונות חימום ישנם בשוק מוצרים שונים.

המוצר שנותן תחושת חורף חם ונעים הוא האח, הקמין המיתולוגי, עם גחלים מעצים שונים, שנותנים את האווירה והחום המדויק.

עם זאת ישנם כיום מוצרים "מדמים". אח חשמלי שנותן את אותם צביון וצורה, אך עובד בצורה חשמלית ואלקטרונית.

אמצעי חימום נוסף שמצוי בערים הקרות בארץ והוא ורסיה מודרנית לרדיאטור הוותיק הוא הרדיאטור החשמלי. הוא מוצמד בהתקנה קבועה בקיר ומייצר חום ע"י חשמל, ניתן להשיג גם בייצור של גז.

סוג נוסף רווח ומצוי הוא מפזרי החום ותנורי הספירלה למיניהם. זולים, זמינים אך מסוכנים. נדרשת זהירות רבה בקרבת ילדים ומוצרי טקסטיל. ובכלל, כדאי להימנע מהם לחלוטין בשל הסכנות שבהם.

מוצר נפוץ נוסף הוא מזגני

חימום. עלות החשמל בחימום היא הזולה מכל האפשרויות אך תחושת המחנק שהם יוצרים לא תמיד נעימה. יש להקפיד להשאיר בחדר מעבר של אוויר מבחוץ, ומומלץ לשים בפינת החדר כלי עם מים. האידוי שלהם יעניק לחות ליובש שנגרם מהמזגן.

בכלל, כל אמצעי החימום דורשים הקפדה מרובה על אמצעי בטיחות כדי למנוע אסון.

החימום הקבוע בקיר, נפוץ בערים ובארצות קרות. שימו לב לריצוף המעניק חמימות.

בתמונה נראה קמין חשמלי המדמה עצים ואש.

אירועי אמנות ועיצוב ב"אמן"

אל תגידו לא ראינו לא שמענו

הסתיים

רואים אמנות

טרנדים - התמונה הגדולה

אפרת יפה בעלת מגזין קפה ויפה,
חזאית טרנדים בעיצוב ויועצת חדשנות
בהרצאה הכי עכשווית שיש

יום ג' כ"ח בחשוון 26/11, 19:45-21:00

שומעים אמנות

יוצרים מספרים על עצמם

האמניות הדסה גולדויכט ויפעת שטיינמץ
בסיפור מרתק על תהליכי יצירה
ומקורות השראה

יום ד' י"ג בכסליו 11/12, 20:00-21:30

מהרו להבטיח את מקומכן

רק 15 ש"ח כניסה לכל אירוע, בהרשמה מראש במזכירות:
02.5302720 052.7604348

ב"אמן", רחוב זכרון יעקב 5, רוממה ירושלים

פרויקט משותף של המחלקה לאמנות פלסטית
והרשות לצעירים בעיריית ירושלים

טקסטיל ואקססוריז

לא תמיד צריכים לשבור תוכנית חיסכון כדי
ליצור אווירה. גיעות קטנות בהוספת עציצים
לבית,

וילונות, שטיחים, כריות, כופים שמפוזרים
בהתאם לחדרים, יוסיפו תחושת מעטפת
דקורטיבית חורפית.

טיול קטן בחנויות המתאימות ייתן לכם את כל
המידע הנחוץ.

Sharon Shimon

ריצוף וחיפוי

גם לרצפה שעליה אנו הולכים יש חלק בתחושות הלב.

ריצוף עץ או דמוי עץ יעניק את החום ותחושת הפשטות וקירבה לאימא אדמה, גם הצבעים וגם אופן ביצוע הנחת הריצוף.

לדוגמה, ריצוף פישבון (כמו זיגזג) מעניק מצד אחד יוקרה בביצוע, ומצד שני שיא הנעימות והחמימות.

בכל צעד וצעד נרגיש חורף.

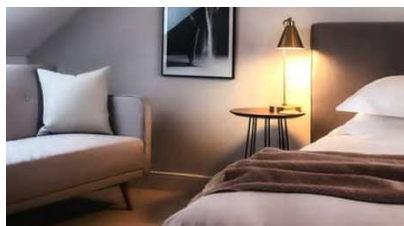
גם חיפוי קיר מרכזי בבית בפלטות עץ צרות ייתן שואו, רושם ומראה חמים וחורפי.

ריצוף עץ בהנחה מעניינת וחמימה.

ריהוט

גם סגנון הריהוט, חומרי

החיפוי, או אם בחרתם ריהוט מעץ טבעי או צבוע, נראים חורפיים יותר.

השארת הרהוט ללא חיפוי תעניק מראה חורפי וחמים, צבעי העץ ישתלבו נפלא.

גוונים עמוקים וכבדים יותר, צבעי השלכת בכל פלטת הגוונים שלה, החברים יעמדו בתור כדי לבוא לבקר ולשחק.

ורק אתם תדעו את הסוד...

מאחלת לנו חורף בריא, נעים ומזמין, עם ריח של מרק כתום מוקרם, והודיה אין סופית לבורא עולם על מתנת החורף!

בא לי לפנק אתכם במתנה שווה במיוחד!

אם אתם בשלבי טרום שיפוץ או בנייה, או שהחברים, משפחה או מכרים עומדים לפני בנייה, שיפוץ או רכישת דירה שמצריכה תכנון או עיצוב, פנקו את עצמכם ואתם במתנה ממני!

מדריך חינמי: 7 סודות לחוויית שיפוץ אחרת

לקבלת המדריך כתבו מייל ל revachkir@gmail.com

והמדריך יישלח אליכם במייל חוזר.

אז מי אני? שמי מינדי פקשר

מעצבת ואדריכלית פנים זה למעלה מעשור

עוזרת לבונים ומשפצים להרוויח את המיטב והמירב, בתכנון ועיצוב מוקפד ומותאם אישית

במינימום כאב ראש ומקסימום רווחים!

בעיסוקי צברתי ניסיון רב והתמחות גם בארץ וגם בחו"ל, בתכנון ועיצוב, תוך יצירת שיח וחיבור ללקוח,

להטמעת הדגשים והדרישות האינדיבידואליות שלו, בהתאם לחלומות, ליכולות ולנתוני השטח. מתוך הניסיון ואהבת המקצוע, אני משיקה ממש בשבועות הקרובים קורס מיוחד למעצבות ואדריכליות, שיתפרס בהמשך

לכלל בעלות עסק עצמאיות. בשיטה מעניינת וייחודית (השם והשיטה יישמרו בסוד עד להשקה...)

יש למה לחכות. עקבו אחר הפרסומות...

אז איך מזמינים אצלי פגישת ייעוץ אסטרטגית: פשוט מתקשרים 052.7619467

או שולחים מייל revachkir@gmail.com

ואני או אחת מהצוות שלי נחזור אליכם בהקדם!

פוסטים וטיפים נוספים תוכלו לקרא באתר שלי www.mindipaksher.co.il

מאחלת לנו חורף בריא, נעים ומזמין,

עם ריח של מרק כתום מוקרם (ואם את אוהבת אפשר לגוון עם מרק בצל חום ועמק),

והודיה אין סופית לבורא עולם על מתנת החורף!

יוצרים סביבה
אמנות וסיימות בקהילה (ע"ר)

מעט על סקיצה:

כתב עת ייחודי מבית 'יוצרים סביבה' המאגד בתוכו מאמרי תוכן וכתבות יישומיות העוסקות באמנות חזותית. כתב העת, מיועד לכל אשה ונערה, שעשייה אמנותית עיצובית מעניינת אותה. כתב העת מעודכן, פעם בחודשיים ומועבר במייל ברשימת תפוצה חינם!

להצטרפות למנויה לחצי כאן

להצעות פרסום ייחודיות
skizhasviva@gmail.com

הנחות מיוחדות לחברות באיגוד
www.ysviva.org